

Χανιώτικα νέα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 16 Σεπτεμβρίου 2017

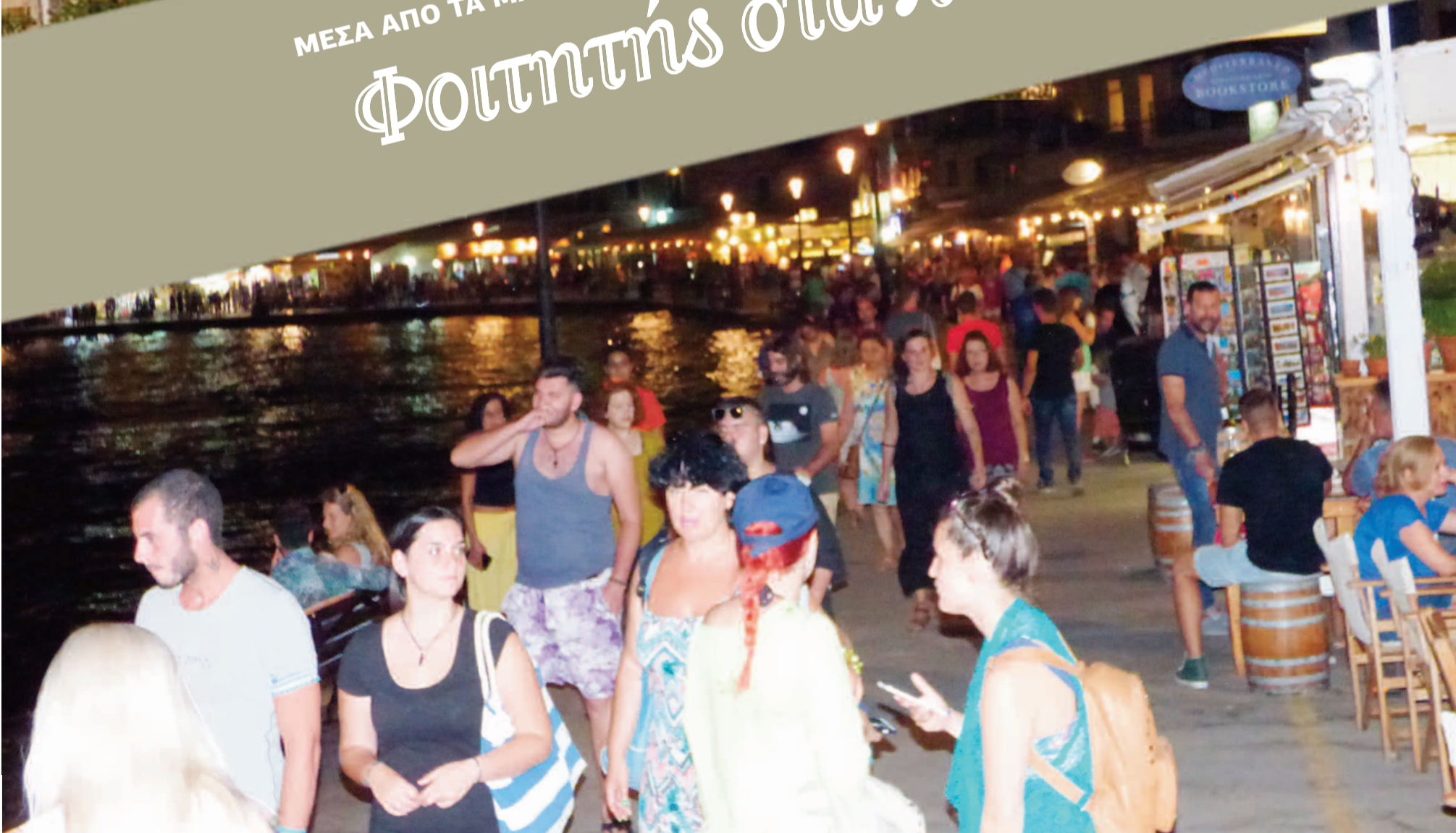
διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΑΜΑΤΗΣ Ν. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΠΡΩΤΟΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Φοιτητής στα Χανιά

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Το νέο ακαδημαϊκό έτος είναι στο ξεκίνημά του και σιγά - σιγά οι φοιτητές, παλιοί και νέοι, καταφθάνουν, άλλοι για να γνωρίσουν το νέο τους "σπίτι", άλλοι για να συνεχίσουν τις σπουδές τους και να επιστρέψουν στα γνωστά τους λημέρια. Οι "διαδρομές" συναντούν δύο πρωτοετείς και δύο τελειόφοιτους φοιτητές στα Χανιά, οι οποίοι μοιράζονται μαζί μας τη χαρά, τις εμπειρίες αλλά και τους προβληματισμούς της φοιτητικής ζωής. Το σημερινό τεύχος περιλαμβάνει επίσης μία ενδιαφέρουσα συζήτηση με τον καθηγητή του Παν. Κρήτης Σταμάτη Ν. Φιλιππίδη για τη μελέτη του πάνω στο έργο του Καζαντζάκη, ενώ με συγκίνηση αποχαιρετούμε το "Φανταστικό μουσείο", μία από τις πιο αγαπημένες στήλες των "διαδρομών", που μετά από δώδεκα ολόκληρα χρόνια "κλείνει" τον κύκλο της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Φοιτητής στα Χανιά

σελ. 6 ~ Πολιτισμός

σελ. 7 ~ Παιδότοποι

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Συνέντευξη με
τον Σταμάτη Ν. Φιλιππίδη

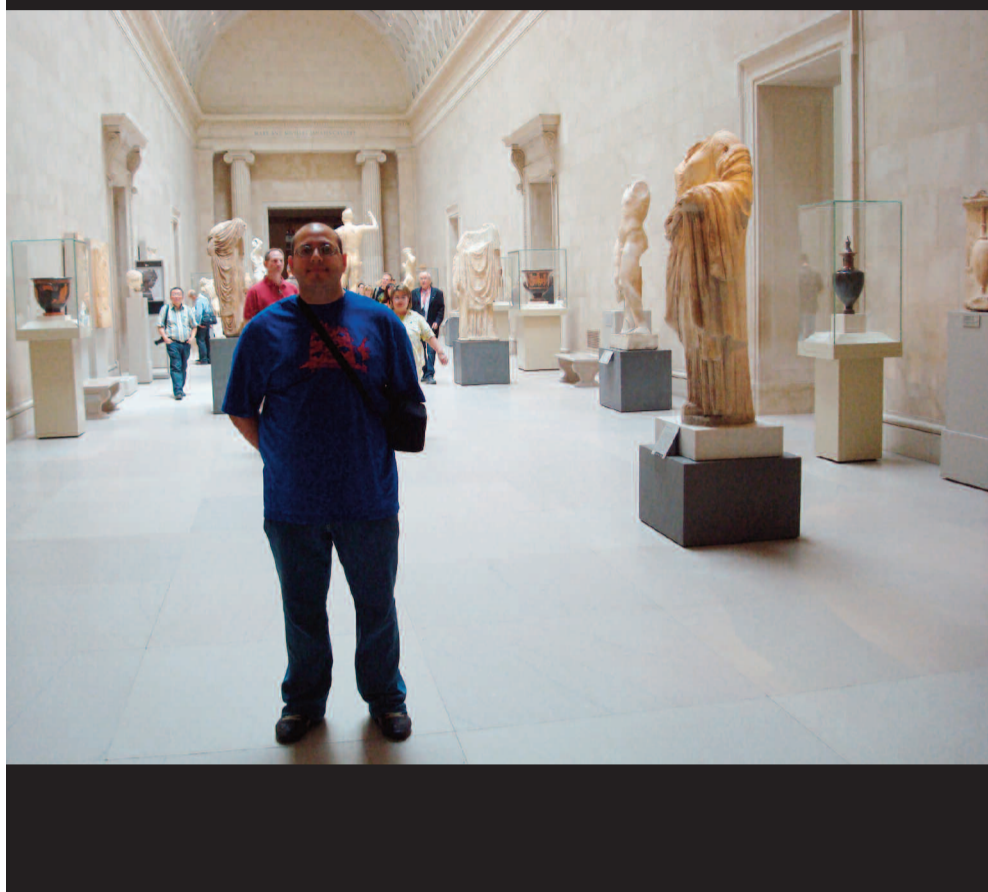
σελ. 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

Φανταστικό μουσείο

επίηλος

«Το φανταστικό, εννοιακό μουσείο εξασφαλίζει στα έργα τέχνης που επιλέγει, αν όχι την αιωνιότητα την οποία επεδίωκαν οι Σουμέριοι και Βαβυλώνιοι γλύπτες, ή την υστεροφημία, την οποία αξίωναν για τον εαυτό τους ένας Φειδίας ή ένας Μιχαήλ-Αγγελος, εντούτοις μια αιγιματική, μαγική απελευθέρωση από τα δεσμά του χρόνου» (έ Malraux, Le Musée).

Τα λόγια αυτά του διάσημου Γάλλου συλλέκτη, δημοσιογράφου, κριτικού τέχνης και μετέπειτα υπουργού πολιτισμού της Γαλλίας (1958-1969) επί κυβερνήσεως Ντεγκώλ, Αντρέ Μαλρώ, στάθηκαν πηγή έμπνευσης για τον υπογράφο για τον εγκαινιασμό μιας εβδομαδιαίας στήλης που με το χαρακτηριστικό της τίτλο "Φανταστικό Μουσείο", έμελλε να ανοίξει τις πύλες της για το χανιώτικο αναγνωστικό κοινό τον Οκτώβριο του 2005. Η στήλη, πρεσβεύοντας την αναγκαιότητα μιας σφαιρικής αντίληψης περί τέχνης που εναγκαλίζεται όλες τις μορφές της, αναιρώντας παράλληλα τοπογραφικές και χρονολογικές συμβάσεις, ανταποκρινόταν τρόπον τινά στο αίτημα του Γάλλου διανοούμενου για υπέρβαση των στενών, περιοριστικών ορίων του συμβατικού μουσείου και την εξασφάλιση μιας πλήρους αυτονομίας της τέχνης πάνω στη βάση αποκλειστικά καλλιτεχνικών - αισθητικών αξιών. Σε αυτό το πλαίσιο ο προγραμματικός τίτλος "Φανταστικό Μουσείο" οφείλει να νοηθεί στη διττή σημασία του συνοδευτικού επιθέτου στον τίτλο "φανταστικό", ως αφε-

νός "ενορατικό", αλλά ταυτόχρονα και "υψηλών αισθητικών ποιότητων".

Χωρίς να απεμπολέσει στην πορεία την επιστημονική της εγκυρότητα, αλλά ούτε και μια εκλαϊκευτική-παιδαγωγική προσέγγιση της τέχνης, η στήλη φιλοδοξούσε να συντροφεύει με ευσύνοπτες αναλύσεις έργων τέχνης ανά τους αιώνες το αναγνωστικό της κοινό καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα καλλιτεχνικών ειδών και θεματικών και καταδεικνύοντας κάποιες σταθερές που διευκολύνουν την ανάγνωση και ερμηνεία καλλιτεχνικών έργων. Σε όλους αυτούς τους επώνυμους και ανώνυμους ("φανταστικούς") αναγνώστες που συντρόφευσαν εν τη γενέσει της την προσπάθεια αυτή και στους οποίους ίσως το ένα ή το άλλο σημείωμα πρόσφερε νέα αισθητικά ερεθίσματα και βοήθησε να αναδυθούν στην επιφάνεια κρυμμένες καλλιτεχνικές ευαισθησίες, οφείλω ως "επιμελητής" του "Φανταστικού Μουσείου" να απευθύνω ένα μεγάλο ευχαριστώ. Και μπορεί παραδοσιακά κάθε Δευτέρα τα μουσεία αυτού του κόσμου να κλείνουν τις πόρτες τους στο φιλότεχνο κοινό, αλλά κάθε Τρίτη είναι πάλι εκεί, θεματοφύλακες της μάθησης και της καλαισθησίας και μοχλοί αντίστασης σε καιρούς δύσκολους. Ραντεβού στα μουσεία αυτού του κόσμου λοιπόν!

Μιχάλης Χατζηδάκης

Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

16/9

Ευφημία,
Μελίτινη

17/9

Αγάπη,
Αγαθοκλής,
Ελπίδα,
Παντολέον,
Πηλέας,
Πίστη
Ολίβια,
Σόνια
Σοφία,
Σοφιανός

18/9

Αριάδνη,
Αριάνα,
Ευμένιος,
Ευμένης,
Κάστωρ

20/9

Στάθης,
Ευσταθία,
Θεοπίστη

21/9

Ιωνάς

22/9

Ζωγραφιά,
Λοίζος,
Λουίζα,
Φωκάς

γιορτάζουν

διαδρομές

τεύχος 744

Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας "Χανιώτικα Νέα"

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ - ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης

ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Παρασκευάς Ν. Περάκης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ "ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ":

Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Γιώργος Κώνστας,

Γιάννης Λυβιάκης, Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα

Μαρουλοσφράκη, Βασιλική Τωμαδάκη, Ελένη

Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:

Δέσποινα Βάλλα,

Νίκη Ξυφανταράκη, Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:

Νεκτάριος Κακατοσάκης

ΠΙΣΤΕΤΕΣ: Hussein Rajaifitkhar, Γιάννης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης

ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο "Ερμής" (Μπουνιαλή 11-19)

τηλ. 28210 51.003 - 6,

fax 28210 51.007

e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ: Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210

70.563 - 6 fax 28210 91.900 - Διαφημιστικό Τμήμα:

Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6

e-mail: ads@haniotika-nea.gr

ΣΕ ΚΙΣΑΜΟ ΚΑΙ ΧΑΝΙΑ

Εκδηλώσεις

στα Αρχαιολογικά Μουσεία

Εκδηλώσεις στα Αρχαιολογικά Μουσεία Χανίων και Κισάμου θα πραγματοποιηθούν την Παρασκευή 22 Σεπτεμβρίου με ελεύθερη είσοδο για το κοινό.

Αφορμή αποτελεί ο εορτασμός των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2017 (22 έως 24 Σεπτεμβρίου) με θεματική την ή τις «ΠΟΛ(Ε)ΙΣ», στον οποίο συμμετέχει η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων.

Ο εορτασμός συντονίζεται από τη Διεύθυνση Μουσείων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Όπως ανακοινώθηκε, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης θα πραγματοποιηθούν την Παρασκευή 22 Σεπτεμβρίου:

• Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων (Χάληδων 28, 2821090334) στις 7 μ.μ. - 8 μ.μ. θεματική ξενάγηση για την αρχαία Κυδωνία σε οικογένειες μεταναστών που ζουν και δραστηριοποιούνται στα Χανιά (σε συνεργασία με την Πρωτοβουλία Μεταναστών). Πληροφορίες-δηλώσεις συμμετοχής: Κατάκη Ευθυμία (ekatak@culture.gr), αρχαιολόγος, τηλ.: 282 1094 487.

Θα ακολουθήσει μουσική βραδιά στον εξωτερικό κήπο του Μουσείου με τους Yag Aman, ένα 25μελές μουσικό σχήμα με έγχορδα, κρουστά και πνευστά όργανα, σε ένα πολυπολιτισμικό μουσικό ταξίδι σε «πόλ(ε)ις» της Μεσογείου και των Βαλκανίων.

• Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Κισάμου (πλατεία Στρατηγού Τζανακάκη, 2822083308) στις 9 π.μ. - 12 μ.μ.: Θεματική ξενάγηση σε επιλεγμένα εκθέματα στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου, με θέμα την «Πόλις Κράτος - Η Πολυρρήνια μέσα από τις επιγραφές της» από την αρχαιολόγο Μαρία Σκόρδου καθώς και εκπαιδευτικό πρόγραμμα για σχολικές ομάδες Πρωτοβάθμιας (Ε' & ΣΤ' τάξη) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Συμμετοχή μόνο με τηλεφωνική κράτηση. Πληροφορίες - δηλώσεις συμμετοχής: Σκόρδου Μαρία (mskordou@culture.gr), αρχαιολόγος, 282 1094487.

ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ "ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ"

Εσπερινός, παρουσίαση βιβλίου και ομιλία

Εκδηλώσεις θα πραγματοποιηθούν, με την ευκαιρία της εορτής της Αγίας Σοφίας, προστάτιδας του Ιδρύματος "Αγία Σοφία", σήμερα Σάββατο 16 Σεπτεμβρίου, στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος, στους Αγίους Πάντες Αποκορώνου.

Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, στις 6.30 μ.μ. θα τελεστεί εσπερινός και τρισάγιο στη μνήμη του μακαριστού Ιεράρχη Ειρηναίου Γαλανάκη, των γονέων, των ευεργετών και των δωρητών του Ιδρύματος.

Αμέσως μετά θα ακολουθήσει εκδήλωση που οργανώνει το Ίδρυμα, με την υποστήριξη του Ινστιτούτου Επαρχιακού Τύπου, η οποία θα περιλαμβάνει παρουσίαση του βιβλίου: «Τοπωνύμια Παίδοχωρίου-Νεροχωρίου και Αγίων Πάντων» του Πέτρου Ευαγγ. Πανηγυράκη (έκδοση Κοινωφελούς Ιδρύματος "Αγία Σοφία").

Το βιβλίο θα παρουσιάσει ο δάσκαλος - συγγραφέας, Μιχάλης Μουντάκης.

Τα έσοδα από τις πωλήσεις του βιβλίου θα διατεθούν υπέρ του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», του Ιδρύματος.

Θα ακολουθήσει ομιλία από την κοινωνική λειτουργό Δή-

μητρα Ηλιάκη με θέμα τις δραστηριότητες και το έργο του προγράμματος «Βοήθεια στο

Σπίτι» του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αγία Σοφία».

Την εκδήλωση συντονίζει ο

δάσκαλος - λογοτέχνης Βαγγέλης Κακατσάκης.

MARINO'S
NTUVει

Καραϊσκάκη 49
τηλ. 28215 06466

ΑΠΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΚΟΥΑΡΤΕΤΟ ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Αφιέρωμα σε Puccini και Verdi

Αφιέρωμα στο έργο του Giacomo Puccini και του Giuseppe Verdi με το κουαρτέτο Bel Canto από την Ιταλία θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 18 Σεπτεμβρίου στις 9 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (ΚΑΜ).

Την εκδήλωση διοργανώνει ο Σύλλογος «Φίλοι της Ιταλίας» σε συνεργασία με το Δήμο Χανίων, το ΚΑΜ και το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο της Αθήνας με τίτλο: «Από τον Verdi ως τον Puccini» - ένα κουαρτέτο μεταξύ βερισμού και ρεαλισμού».

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «η σοπράνο Margherita Pace, ο τενόρος Luigi Petroni, η βιολίστρια Carlotta Malquori και η πιανίστρια Serena Marotti θα κάνουν ένα αφιέρωμα στο έργο του Giacomo Puccini και του Giuseppe Verdi. Πρόκειται για Ιταλούς καλλιτέχνες διεθνούς φήμης που έχουν αποφοιτήσει από τα καλύτερα ευρωπαϊκά σχολεία και έχουν κάνει εμφανίσεις σε όλο τον κόσμο. Το κουαρτέτο θα μας συνοδεύει για μια βραδιά αφιερωμένη σε δυο ιστορικές φάσεις της ιταλικής μουσικής, ο ρεαλισμός του Verdi και ο βερισμός του Puccini». Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΟ ΓΙΑΛΙ ΤΖΑΜΙΣΙ

Εκθεση γλυπτικής

Εκθεση γλυπτικής της Ευδοξίας Σταφυλαράκη με τίτλο "Μηδενικός Χώρος" θα πραγματοποιηθεί από τις 21 έως τις 25 Σεπτεμβρίου στο Γιαλί Τζαμίσι.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν την Πέμπτη 21 Σεπτεμβρίου στις 8 το βράδυ.

Όπως αναφέρεται στο σχετικό Δ.Τ., «Με την έκθεση Null Field ο μηδενικός χώρος της Ευδοξίας γίνεται έναυσμα μίας εξισορρόπησης. Σε μια μεταλλική αλλά ταυτοχρονα αέρινη ατμόσφαιρα η φθινοπωρινή ισημερία μοιράζει τα ίσα της σε ένα χώρο που περιέχει το μηδέν ως σημείο εκκίνησης. Χρησιμοποιώντας σίδηρο, νήματα και ξύλο με μικτές τεχνικές ζωγραφικής και φωτογραφίας, δημιουργεί εγκαταστάσεις με το φως να γίνεται και το ίδιο, βασικό μέσο έκφρασης. Οι κόσμοι που πλάθει εσωκλείουν όνειρα και στιγμές του χρόνου της ζωής μας και μεταμορφώνονται ανάλογα με τη γωνία οπτικής του επισκέπτη. Οι σκιές γίνονται αναπόσπαστο κομμάτι του φωτός ενώ οι σκάλες και οι σκαλωσιές στις μεταλλικές κατασκευές ξεδιπλώνουν συμβολισμούς εξέλιξης».

ΕΝΑΡΞΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
καθημερινά 6-9 μ.μ.

ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
2 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ANNA ANT. ΚΩΣΤΟΜΟΥΔΗ
ΚΑΘ. ΧΟΡΟΥ - ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΣ
ΑΠΟΦΟΙΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΟΡΧΗΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 163
ΛΕΝΤΑΡΙΑΝΑ, ΧΑΝΙΑ
ΤΗΛ 28210 27767 ΚΙΝ. 6947180508

positions
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΟΥ & ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΑΠΟ ΥΠ.ΠΟ.

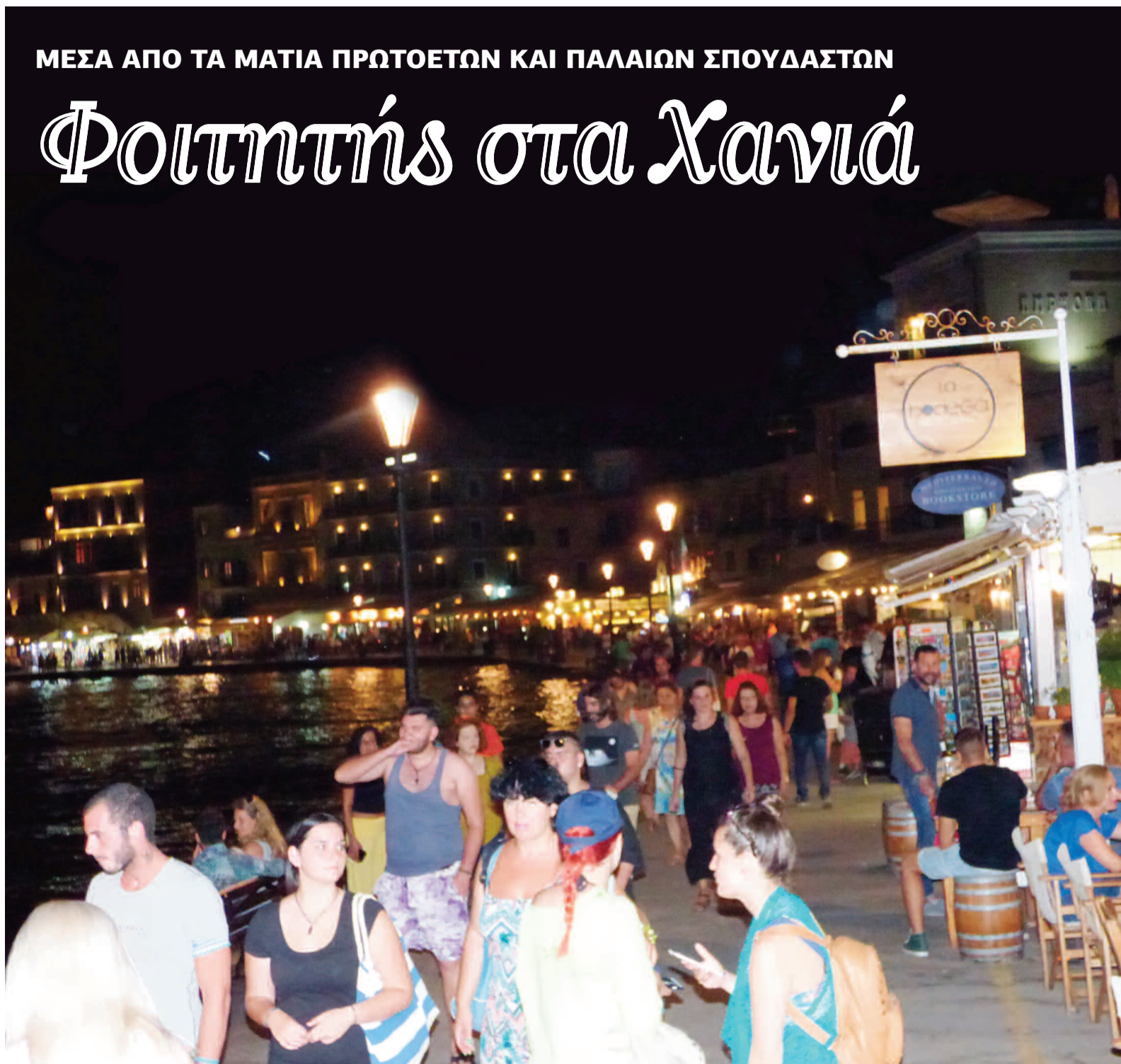
ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΣΤΑΣΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΠΡΩΤΟΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Φοιτητής στα Χανιά

Με τις βαλίτσες στο χέρι καταφτάνουν στην πόλη όπου θα περάσουν μερικά από τα καλύτερα χρόνια της ζωής τους, άλλοι με το πτυχίο στο χέρι ή στο τελευταίο έτος κάνουν μια μικρή επιστροφή στον χρόνο και μιλούν για την εμπειρία της φοιτητικής ζωής. Φοιτητής στα Χανιά λοιπόν... νέος και πρωτοετής ή παλιός και πτυχιούχος. Αφηγήσεις για την πόλη, τις σπουδές, τις δυσκολίες, την καθημερινότητα...

Το θέμα της διασκέδασης και της νυχτερινής ζωής είναι κάτι που ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους νέους σπουδαστές.

«Ανέκαθεν το όνειρο μου ήταν να γίνω αρχιτέκτονας οπότε η επιλογή της σχολής ήταν εύκολη. Η πόλη των Χανίων προέκυψε επειδή ο αδερφός μου σπουδάζει ήδη στους ηλεκτρολόγους μηχανικούς στο Πολυτεχνείο. Επομένως μετά την Αθήνα, που ήταν η πρώτη μου επιλογή, ακολούθησαν δεύτερα τα Χανιά» μας λέει η Κυριακή Καράμπαλη.

Η νεαρή φοιτήτρια ήξερε κάποια πράγματα για την πόλη καθώς την έχει επισκεφθεί. «Η αλήθεια είναι πως μου άφησαν καλή εντύπωση τα Χανιά όσον αφορά την ομορφιά τους. Συναναστρεφόμενη με αρκετά άτομα που κατοικούν εδώ είχα μια ιδέα και ήξερα ότι θα αντιμετωπίσω πολλές δυσκολίες στη διαμονή μου» αναφέρει η νεαρή φοιτήτρια.

Η πρώτη κάθοδος στην πόλη ως φοιτήτρια που θα μείνει για πέντε το λιγότερο χρόνια δεν ήταν τόσο θετική και αυτό έχει να κάνει κυρίως με το τεράστιο πρόβλημα της στέγασης. «Δυστυχώς η κατάσταση ήταν χειρότερη απ' ό,τι περίμενα. Παρά το γεγονός ότι είναι μια ζωντανή περιοχή, οι υποδομές και οι συνθήκες δε διευκολύνουν τους φοιτητές της πόλης. Αρχικά, τα αραιά δρομολόγια των λεωφορείων περιορίζουν την κίνηση των φοιτητών στην πόλη. Επιπλέον, η ζωή είναι πολύ ακριβή, γεγονός που πάλι δυσχεραίνει τη καθημερινότητά μας. Αλλά το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει κανείς στα Χανιά είναι τα σπίτια. Λίγα είναι διαθέσιμα για τους φοιτη-

τές και όσα είναι είτε τους θέλουν εκτός το καλοκαίρι, είτε οι τιμές είναι απαγορευτικές για την τσέπη τους. Ακόμα περισσότερο απογοητευτική όμως, είναι η στάση του Πολυτεχνείου που δεν φροντίζει τους ίδιους του τους φοιτητές και που τους αφήνει στο έλεος των συμφερόντων και της κερδοσκοπίας. Υπάρχουν βέβαια και τα θετικά, η πόλη είναι πολύ όμορφη και γενικά τα Χανιά εκπέμπουν μια ζεστασιά... η δυσκολία όμως της εύρεσης σπιτιού επηρέασε τις πρώτες μου εντυπώσεις».

Ένα όνειρο εκπληρώθηκε αληιά...

Η Κυριακή Καράμπαλη από φέτος φοιτήτρια στο τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών.

Το Πολυτεχνείο Κρήτης επιλέγουν για τις σπουδές τους εκατοντάδες νέοι από τα Χανιά. Ένας από αυτούς και ο Μιχάλης Δαρατσανός που από φέτος θα βρίσκεται στο Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης.

«Ήταν η δεύτερη επιλογή μου, η πρώτη ήταν το τμήμα ΗΜΜΥ πάλι στο Πολυτεχνείο Κρήτης. Και για τα δύο τμήματα είχα ακούσει τα καλύτερα λόγια, ενώ με βολεύει το ότι είναι στον τόπο μου και δεν χρειάζεται να φύγω μακριά! Αφού λοιπόν οι σχολές είναι καλές, και το αντικείμενο τους με ενδιαφέρει γιατί να μην θέλω να περάσω εδώ;» δηλώνει ο Μιχάλης.

Πολλές φορές τα παιδιά που εισάγονται σε μια πανεπιστημιακή σχολή θέλουν να είναι μακριά από το σπίτι τους για να γνωρίσουν άλλα μέρη και να κάνουν πιο φοιτητική ζωή. «Δεν έχεις εσύ αυτήν την αντίληψη;» ρωτάμε τον Μιχάλη. «Φοιτητική ζωή μπορείς να κάνεις όπου θέλεις! Είτε μείνεις στον τόπο σου, είτε αλλού. Εξάλλου οι "κολλητοί" μου πέρασαν επίσης στο Πολυτεχνείο, επομένως το "παρέακι" μας δεν χαλάει! Σίγουρα πολλά παιδιά θέλουν να μείνουν στον τόπο καταγωγής τους και για λόγους οικονομικούς γιατί πλέον οι γονείς τους δυσκολεύονται πολλοί να συντηρούν άλλο ένα σπίτι» απαντάει. Οι γονείς του

όπως μας αναφέρει ήθελαν να περάσει ο ίδιος σε μια Σχολή που να επιθυμεί και να του ταιριάζει ανεξάρτητα από το πού θα είναι αυτή.

Ήδη ο Μιχάλης έχει ενημερωθεί για τη Σχολή του. «Αν διαβάζεις προσεκτικά περνάς τα μαθήματα, δεν έχεις προβλήματα. Επίσης είναι μια σχολή που σου δίνει διεξόδους επαγγελματικές για το μέλλον».

Οι Χανιώτες σπουδάζουν... στα Χανιά

Το Πολυτεχνείο Κρήτης επέλεξε για τις σπουδές τους ο Χανιώτης Μιχάλης Δαρατσανός.

«Είναι ωραία να σπουδάσεις

Αρχιτεκτονική στο Πολυτεχνείο»

Ο Μανόλης Πατσουμαδάκης βρίσκεται ήδη στο τελευταίο έτος της Αρχιτεκτονικής Σχολής στο Πολυτεχνείο Κρήτης, μια Σχολή που υπήρξε η πρώτη του προτεραιότητα γι' αυτό και η φοίτηση στο συγκεκριμένο πεδίο και μάλιστα στην πόλη του, αποτελεί για τον ίδιο μια μοναδική εμπειρία.

«Είναι μια πολύ ωραία εμπειρία η φοίτηση στην Αρχιτεκτονική του Πολυτεχνείου Κρήτης, το αντικείμενο πάντα με ενδιέφερε και πραγματικά ευχαριστιέμαι με αυτό που κάνω. Η συγκεκριμένη Αρχιτεκτονική Σχολή, είναι μια σχολή υψηλού επιπέδου και αυτό αφορά τόσο τις γνώσεις που παρέχονται όσο και τους καθηγητές που διδάσκουν.

Είναι ωραία να σπουδάσεις Αρχιτεκτονική στα Χανιά. Αλλωστε τα Χανιά είναι μια πόλη που λόγω της Αρχιτεκτονικής της αλλά και του Κέντρου Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου, προσφέρεται για σπουδές Αρχιτεκτονικής» αναφέρει χαρακτηριστικά ο Χανιώτης φοιτητής.

Για τους πρωτοετείς

φοιτητές της Αρχιτεκτονικής που έρχονται για πρώτη φορά στα Χανιά, επισημαίνει ότι «η συγκεκριμένη Σχολή Αρχιτεκτονικής είναι μια Σχολή με μεγάλο ενδιαφέρον, θέλει παρακολούθηση, συμμετοχή σε project και εάν κάποιος αγαπάει πραγματικά το αντικείμενο, θα βρει πολλά πράγματα που θα του αρέσουν».

Όσο για την καθημερινή ζωή στα Χανιά, τις δραστηριότητες που μπορεί να αναπτύξει στην πόλη ένας πρωτοετής φοιτητής, αναφέρει ότι υπάρχουν αρκετές διέξοδοι, επιλογές για διασκέδαση κ.λπ.: Το Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου προσφέρεται για να παρακολουθήσει ή να συμμετέχει κάποιος σε εκδηλώσεις και σεμινάρια αρχιτεκτονικής που συχνά φιλοξενούνται στους χώρους του, οι εγκαταστάσεις του Πολυτεχνείου παρέχουν χώρους μελέτης, άθλησης κ.λπ.

Τέλος σχετικά με τη διασκέδαση και τη νυχτερινή ζωή, τόσο τους χειμερινούς όσο και τους καλοκαιρινούς μήνες, ο Χανιώτης φοιτητής συμβουλεύει τους νέους φοιτητές να αναζητήσουν στέκια μέσα στην πόλη όπου συγκεντρώνονται περισσότεροι φοιτητές και επίσης είναι πιο οικονομικά όσον αφορά τιμές τους όπως η οδός Χατζιμικαήλ Νταλιάνη και η οδός Σήφακα (Μαχαιράδικα).

Όσο για κάτι που συμβούλευε στους πρωτοετείς φοιτητές που έρχονται για σπουδές στα Χανιά; Να αποφύγουν τη διαμονή στα Κουνουπιδιανά καθώς θα είναι αποκομμένοι από το κέντρο και τη ζωή της πόλης.

Στο τελευταίο έτος της Αρχιτεκτονικής ο Μ. Πατσουμαδάκης.

Τη Δευτέρα παρουσίασε τη διπλωματική του εργασία και μεθαύριο... παρουσιάζεται φαντάρος ο Ανδρέας Τριανταφύλλου που σε 5 χρόνια ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης. Πριν από 5 χρόνια όταν εισαγόταν στη σχολή ήξερε ότι ήταν ένα τμήμα που ήθελε να σπουδάσει και τον ενδιέφερε πάρα πολύ. «Δεν είχα έλθει ποτέ στα Χανιά μέχρι τότε, τα ήξερα μόνο... από τις φωτογραφίες. Οι πρώτες εντυπώσεις ήταν πολύ θετικές! Πάντα είναι θετικές για τους φοιτητές γιατί έρχονται μέσα στην καλοκαιρινή περίοδο, που υπάρχει πολύς κόσμος, έντονη ζωή, νεολαία. Ειδικά μάλιστα όταν έρχεσαι από μια μικρή πόλη όπως η Λιβαδειά από όπου ήλθα εγώ. Στη συνέχεια για πολλούς φοιτητές το χειμώνα η ζωή είναι πιο δύσκολη. Για μένα ακόμα και τότε η πόλη είναι όμορφη. Τα στέκια των φοιτητών, οι παρέες μας, η κοινωνική δραστηριότητα αλλά και η ύπαιθρος

Στον Ανδρέα έλαχε να σπουδάσει στην κορύφωση της κρίσης (2012-2017). Πώς βίωσε αυτήν την πραγματικότητα είναι το επόμενο ερώτημα μας. «Υπάρχει μεγάλη διαφορά το πως επηρέασε η κρίση του φοιτητή από τους ίδιους τους Χανιώτες. Η οικονομία των Χανίων και της Κρήτης είναι πιο δυνατή λόγω τουρισμού, αγροτικών προϊόντων κ.ά. Οι φοιτητές όμως περνάνε δύσκολες στιγμές γιατί η πόλη είναι πολύ ακριβή, από τις πιο ακριβές! Από τα fast food, τα εστιατόρια, ακόμα και τη φοιτητική λέσχη! Στα είδη πρώτης ανάγκης ρούχα επίσης υπάρχει μεγάλη διαφορά στις τιμές, όπως επίσης και στη διασκέδαση, στις μεταφορές. Και να μην αναφερθώ στο θέμα της στέγασης που ειδικά την τελευταία διετία η κατάσταση είναι φρικτή, καθένας που έχει μια αποθήκη ή ένα ημιυπόγειο ζητάει 200 και 300 ευρώ το μήνα! Εξωφρενικά ποσά! Ολοι σχεδόν οι φοιτητές πρέπει να βρουν δουλειά για να αντεπεξέλθουν» λέει ο τελειόφοιτος πλέον.

Απευθυνόμενος σε ένα νέο φοιτητή τι θα ήταν αυτό που θα του έλεγες, είναι η επόμενη ερώτησή μας.

«Καταρχήν ο καθένας θα πρέπει να ηγαιίνει να σπουδάσει στη Σχολή που έχει επιλέξει και όχι σε αυτή που έτυχε να περάσει. Για το Πολυτεχνείο πρέπει να ξέρει ότι υπάρχουν πολύ δύσκολες Σχολές όπως το ΗΜΜΥ, ένα πολύ απαιτητικό τμήμα. Θα βρει και ελλείψεις στο ίδρυμα (εργαστήρια που δεν λειτουργούν, μικρές αίθουσες κ.ά.) και επιλογές από τις πρυτανικές αρχές που δεν είναι σύμφωνες με τις πραγματικές σου ανάγκες.

Υπάρχουν και πολλά θετικά όπως ο τρόπος ζωής στα Χανιά, στα χωριά ειδικά, οι άνθρωποι που συναντάς εκεί, η μουσική. Είναι πράγματα που σου μένουν χρόνια μετά γιατί είναι πιο αυθεντικά» καταλήγει.

«Ακριβή πόλη, πιο αυθεντική η ύπαιθρος»

Μέσα σε 5 χρόνια ο Ανδρέας Τριανταφύλλου πήρε το πτυχίο του και θυμάται τις σπουδές του.

ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΑΛΙΚΙΑΝΟΥ

Εκπαιδευτικό συνέδριο για τον Διονύσιο Σολωμό

Η Εταιρεία Κρητικών Σπουδών - Ίδρυμα Καψωμένου, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και το Γραφείο Σχολικών Συμβούλων Χανίων, οργανώνει Εκπαιδευτικό Συνέδριο για τον εθνικό μας ποιητή, με τη συμμετοχή ειδικών μελετητών του έργου του.

Θεματική του Συνεδρίου καλύπτει το σύνολο του έργου του Σολωμού, με έμφαση σε ζητήματα ποιητικής.

Σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς στόχους του Συνεδρίου, μέλη της Διεπιστημονικής ομάδας που κατάρτισε το Πρόγραμμα «Ο Σολωμός σε CD-ROM» (έκδοση: Διονύσιος Σολωμός (1798-1857). Ο Βίος, το Έργο, η Ποιητική του, Αθήνα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 2005), θα παρουσιάσει «Το ποιητικό εργαστήριο του Σολωμού» και τις εφαρμογές του στον Υπολογιστή.

Ειδικότερα, θα παρουσιάσει στο Συνέ-

δριο και θα διδάξει σε μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων το ηλεκτρονικό παιχνίδι «Οι χίλιες μορφές των Ελευθέρων Πολιορκημένων», όπου ο χρήστης καλείται να επιλέξει από το σύνολο των παραλλαγών του έργου και να συνθέσει, με βάση τη λογική του ποιητικού εργαστηρίου του Σολωμού, τη δική του εκδοχή των Ελευθέρων Πολιορκημένων.

Το Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στον Πύργο Αλικιανού, από τη Δευτέρα, 25 Σεπτεμβρίου ως την Τετάρτη, 27 Σεπτεμβρίου.

Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Εκδηλώσεις μνήμης

Σειρά από επετειακές εκδηλώσεις εθνικής τιμής και μνήμης διοργανώνουν η Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, η Περιφέρεια Κρήτης-Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων, η Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος και η Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Χανίων «για τα 95 χρόνια από την Μικρασιατική Καταστροφή» (1922) και «τη γενοκτονία των Ελλήνων της Μ. Ασίας από το τουρκικό κράτος».

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, αύριο, Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου στις 9 π.μ. στον Ιερό Ναό Αγ. Νικολάου Σπλάντζας, «θα τελεσθεί μνημόσυνο για τους νεκρούς της Μικρασιατικής Καταστροφής και τους νεκρούς αδελφούς μας, που στάθηκαν με τιμή στην προσφυγιά και ολιγόλεπτη ομιλία από το μέλος του Δ.Σ. της Αδελφότητας, κα Ηλέκτρα Τσίκα-Μαράκη». Επίσης, στις 6.30 μ.μ. στο Μνημείο Μικρασιατικής Καταστροφής (στη συμβολή των οδών Κισάμου & Μάρκου Μπότσαρη) θα ψαλλεί Επιμνημόσυνη Δέηση και θα γίνει κα-

τάθεση στεφάνων. Αφιέρωμα μνήμης θα αποδώσει η Χορωδία της Αδελφότητας Μικρασιατών Χανίων.

Την Τετάρτη 20 Σεπτεμβρίου στις 8 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων, θα γίνει προβολή της ταινίας του Νίκου Κούνδουρου «1922» (είσοδος ελεύθερη).

ΣΤΑ ΚΕΡΑΜΕΙΑ

Συναυλία Διονύση Σαββόπουλου

Το «Φορτηγό» του Διονύση Σαββόπουλου έρχεται στα Χανιά για μία και μοναδική παράσταση σήμερα Σάββατο 16 Σεπτεμβρίου στις «Νεράιδες» στα Κοντοπούλα Κεραμειών. Θα αναχωρήσουν λεωφορεία από το ΚΤΕΛ Χανίων στις 7 μ.μ. με κόστος 3,6 ευρώ με επιστροφή.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, θα παρουσιαστούν τα τραγούδια του ιστορικού βινυλίου: «Φορτηγό» με αφορμή τη συμπλήρωση μισού αιώνα από την πρώτη κυκλοφορία του.

Μαζί με τον Διονύση Σαββόπουλο είναι οι: Κατερίνα Πολέμη, Θέμος Σκανδάμης, Εύη Μάζη, και οι: Γιώτης Κιορτσόγλου, Δημήτρης Λάππας, Ήχος: Γιάννης Τούντας - Φώτα: Περικλής Μαθιέλης - Εικαστική επιμέλεια: Αλέξης Κυριτσόπουλος

Οι πόρτες ανοίγουν στις 7.15 μ.μ. Ώρα έναρξης 8.30 μ.μ. Γενική Είσοδος : 15€ Παιδιά κάτω των 12 ετών: 8€ Προπώληση: Χανιά: Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Χανίων, Sharp Center Μαρινακς Χρηστος (Μυλωνογιάννη 109).

ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.

Παιδικό Θεατρικό Εργαστήρι και Πειραματική Ερασιτεχνική Σκηνή

Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης πρόκειται να λειτουργήσει και φέτος το Παιδικό Θεατρικό Εργαστήρι (11ος χρόνος) και την Πειραματική Ερασιτεχνική Σκηνή (14ος χρόνος).

Για το σκοπό αυτό προσκαλεί τους ενδιαφερόμενους για να διδάξουν, για το νέο κύκλο μαθημάτων 2017-2018, να υποβάλουν τις αιτήσεις τους για τα εξής (ενδεικτικά) μαθήματα:

•Για το Παιδικό Θεατρικό Εργαστήρι, στο οποίο τα τμήματα διαμορφώνονται ανάλογα με την ηλικία των παιδιών: Θεατρικό Παιχνίδι, Κίνηση, Αυτοσχεδιασμός.

•Για την Πειραματική Ερασιτεχνική Σκηνή: Υποκριτική, Ιστορία

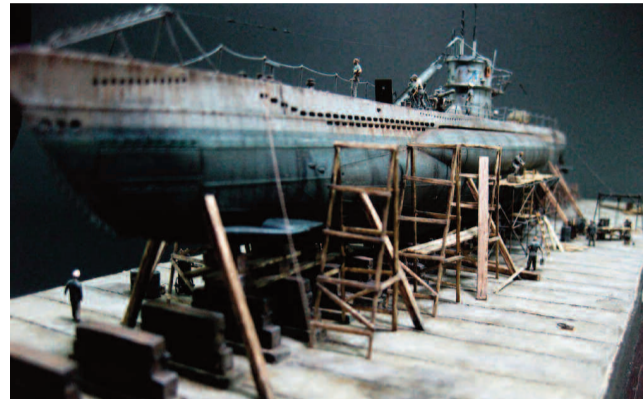
Θεάτρου, Δραματουργία, Αυτοσχεδιασμός, Κίνηση, Ορθοφωνία, Κινηματογράφος.

Σύμφωνα με την σχετική ανακοίνωση, οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται είτε να καταθέσουν αυτοπροσώπως ή να αποστείλουν, είτε ταχυδρομικά στα γραφεία του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ Νικηφόρου Φωκά 5, 73132, Χανιά, είτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση dipethek@cha.forthnet.gr, είτε με fax στο 2821045486, κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, τα ακόλουθα στοιχεία: Αίτηση ενδιαφερόμενου με στοιχεία επικοινωνίας. Βιογραφικό σημείωμα και τίτλους σπουδών. Αποδεικτικά προηγούμενης εμπειρίας. Ανα-

ΣΤΟ 11ο Δ.Σ. ΧΑΝΙΩΝ

Γιορτή καλωσορίσματος της νέας σχολικής χρονιάς

Γιορτή καλωσορίσματος της νέας σχολικής χρονιάς με το συγκρότημα "Μαρσάς" διοργανώνει ο Σύλλογος Γονέων του 11ου Δημοτικού Σχολείου, του 27ου και του 11ου Νηπιαγωγείου Χανίων. Η γιορτή θα γίνει σήμερα Σάββατο 16 Σεπτεμβρίου στις 7 μ.μ. στον προαύλιο χώρο του σχολείου και η είσοδος θα είναι ελεύθερη για το κοινό.

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

Εκθεση στατικού μοντελισμού

Η 18η ετήσια έκθεση -διαγωνισμός στατικού μοντελισμού πραγματοποιείται στην Πύλη Sabbionara έως αύριο, Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου.

Την έκθεση η οποία τελεί υπό την αιγίδα του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης, διοργανώνει ο Όμιλος Στατικού Μοντελισμού Χανίων σε συνεργασία με το Δήμο Χανίων και την Κ.Ε.Π.ΠΕ.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ.

Ο Όμιλος αριθμεί δεκάδες μέλη που συμμετέχουν με τα εκθέματά τους, ενώ κάθε χρόνο συμμετέχουν εκθέτες από διάφορα μέρη της χώρας.

Η έκθεση θα είναι ανοικτή για το κοινό σήμερα Σάββατο 2 μ.μ. - 9 μ.μ. και αύριο Κυριακή 10 π.μ. - 6 μ.μ.

Την Κυριακή στις 7 μ.μ. θα γίνει η απονομή των βραβείων παράλληλα με την τελετή λήξης.

Συνδιοργάνωση : Δήμος Χανίων - Κ.Ε.Π.ΠΕ.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ.

ΑΠΟ ΤΗ "ΜΝΗΜΗ"

Τελευταίες παραστάσεις με το "Τάβλι"

Σήμερα και αύριο θα δοθούν οι τελευταίες παραστάσεις του έργου: «Το τάβλι» του Δημήτρη Κεχαΐδη, στις 9.30 μ.μ. από την Εταιρεία Θεάτρου ΜΝΗΜΗ στον Αίθριο Θεατρικό Χώρο που δημιούργησε στη βεράντα του θεάτρου Κυδωνίας. Το έργο παρουσιάζεται σε σκηνοθεσία και αισθητική της παράστασης Μιχάλη Βιρβιδάκη, συνθέσεις ήχων και επιλογή τραγουδιών Δημήτρη Ιατρόπουλου και βοηθό σκηνοθέτη τον Εμμανουήλ Στεφανουδάκη. Πολύτιμη υπήρξε επίσης η συμβολή της εικαστικού Ελένης Φουντουλάκη στη διαμόρφωση του σκηνικού της παράστασης. Τους ρόλους ερμηνεύουν οι ηθοποιοί Αιμίλιος Καλογεράς (Κόλιας) και Φώτης Κοτρώτσος (Φώντας). Γενική είσοδος 10 ευρώ

Περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνία, στο τηλέφωνο 28210 92395 και 6973005570.

λυτική πρόταση με συγκεκριμένο πλάνο που θα αφορά το σχεδιασμό των μαθημάτων.

Οι αιτήσεις πρέπει να σταλούν το αργότερο έως τις 13 Οκτωβρίου 2017. Τα μαθήματα θα ξεκινήσουν, όπως κάθε χρόνο, την πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου και θα διαρκέσουν περίπου ένα εξάμηνο. Τα μαθήματα του Παιδικού Θεατρικού Εργαστηρίου διεξάγονται τα Σαββατοκύριακα, ενώ της Πειραματικής Ερασιτεχνικής Σκηνής τα απογεύματα των εργάσιμων ημερών (σε τμήματα ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων). Οι διδάσκοντες θα προσληφθούν ως ωρομίσθιοι, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου και η αμοιβή τους καθορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του ενιαίου μισθολογίου. Επιπρόσθετα, ισχύουν τα εκάστοτε γενικά προσόντα για πρόσληψη σε φορείς γενικής κυβέρνησης.

Πληροφορίες στα γραφεία του Θεάτρου ή στο 2821044256 (εργάσιμες μέρες και ώρες).

παιδότοπος

Β' ΤΑΞΗ ΔΗΜ. ΣΧ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Ζωγραφίζονται άλογα

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

“Ζωγραφίζοντας άλογα” ο τίτλος του σημερινού, πρώτου της φετινής σχολικής χρονιάς, Παιδότοπου, που φιλοξενεί δυο θαυμάσιες εργασίες των περυσινών Δευτερακίων του Δημ. Σχ. Γερανίου Χανίων την “Αθηνά και Νηρέας” και την “Ιπποκέφαλος” που “βγήκαν” σε δυο ξεχωριστά, καλαίσθητα έντυπα. Η δασκάλα των εικαστικών η κυρία Ιόλη (Ολυμπία Δημητριάδη) έμαθε στα Γερανιώτακια να ζωγραφίζουν “τα πιο όμορφα και έξυπνα

ζώα που υπάρχουν στη γη”, μας λένε τα ίδια στις εργασίες τους. Να ’ναι καλά ο γνωστός και από άλλες εργασίες μαθητών του δάσκαλος Μύρων Παναγιωτάκης, που μου τις έστειλε, για να “απολαύσουμε” κάποια δείγματά τους. Πάντα άξιος, Μύρων!

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος

Ήταν ένα κοριτσάκι που το έλεγαν Αθηνά. Πήγαινε στη δευτέρα τάξη αλλά στο σχολείο ήταν πάντα μόνο του. Δεν το έκανε κανένας παρέα. Μάλιστα την κορόιδευαν όλοι κάθε μέρα και τη χτυπούσαν. Δεν την ήθελε ούτε την αγαπούσε κανείς. Και αυτό γιατί το κοριτσάκι δεν ήταν όπως τα άλλα παιδιά. Το κοριτσάκι είχε γεννηθεί με προβλήματα υγείας. Δεν μιλούσε καθαρά ούτε είχε σωστές κινήσεις. Η μαμά της ήταν πολύ στεναχωρημένη. Το κοριτσάκι δεν ήθελε να πάει καθόλου στο σχολείο. Όλο έκλαιγε.

Ένωθε μεγάλη μοναξιά. Μια Κυριακή η Αθηνά πήγε με τη μητέρα της σε μια φάρμα μιας φίλης της με άλογα. Μάλιστα κρατούσαν και λίγα καροτάκια για να προσφέρουν στα αλογάκια καθώς είχαν ακούσει ότι λάτρευαν τα καρότα. Η Αθηνά όταν είδε τα αλογάκια χάρηκε πάρα πολύ. Δεν χόρταινε να τα κοιτάζει και ξεκίνησε να τους δίνει τα καρότα. Ξεκίνησε να τους δίνει τα καροτάκια και όταν έφτασε στο τρίτο αλογάκι σταμάτησε. Το κοιτάζε για πολλή ώρα κι εκείνο το ίδιο. Ενα δάκρυ κύ-

λησε στο μάγουλο της. Η ώρα περνούσε και η Αθηνά και το άλογο εξακολουθούσαν να κοιτάζονται. Η Αθηνά ζήτησε να μάθει το όνομα του αλόγου και της είπαν ότι το λένε Νηρέα. Ζήτησε μάλιστα να κάνουν μαζί ιππασία. Της απάντησαν ότι αυτό είναι δύσκολο γιατί ο Νη-

ρέας είναι τυφλός. Η ιδιοκτήτρια της φάρμας είχε συγκινηθεί και είπε ότι η Αθηνά ήταν η μόνη που κατάλαβε ότι ο Νηρέας είχε κάποιο πρόβλημα. Όμως η Αθηνά επέμενε ότι ήθελε να κάνει βόλτα με τον Νηρέα. Θα τον καθοδηγούσε η ίδια. Ετσι λοιπόν ξεκίνησαν να κάνουν ιππασία. Η Αθηνά με τα χεράκια της καθοδηγούσε το άλογο. Όλοι έμειναν άφωνοι βλέποντας την Αθηνά και τον Νηρέα να κάνουν βόλτα. Εκαναν μια μεγάλη βόλτα περνώντας δάση, λιβάδια, ποταμάκια, λόφους, χωράφια. Πίσω από τις τελευταίες ακτίνες μια σκιά φάνηκε. Ήταν η Αθηνά και ο Νηρέας που επέστρεφαν πίσω. Όλοι τους περίμεναν με μια μεγάλη αγκαλιά ενθουσιασμένοι και από τότε όλοι σκέφτηκαν πόσο δυνατοί ήταν και η Αθηνά και ο Νηρέας.

Η Β' τάξη του Δημοτικού Σχολείου Γερανίου Χανίων ευχαριστούν για την έμπνευση το "Κ" της Κυριακάτικης Καθημερινής, τεύχος 698, 16-10-2016 και την κυρία Ιόλη που μας έμαθε να σχεδιάζουμε αλογάκια. Γεράνι Δεκέμβριος 2016.

Σε πολλές χώρες πηγαίνουν ταξιδιώτες για να θαυμάσουν άλογα όπως στην Ουγγαρία.

Αντρέας

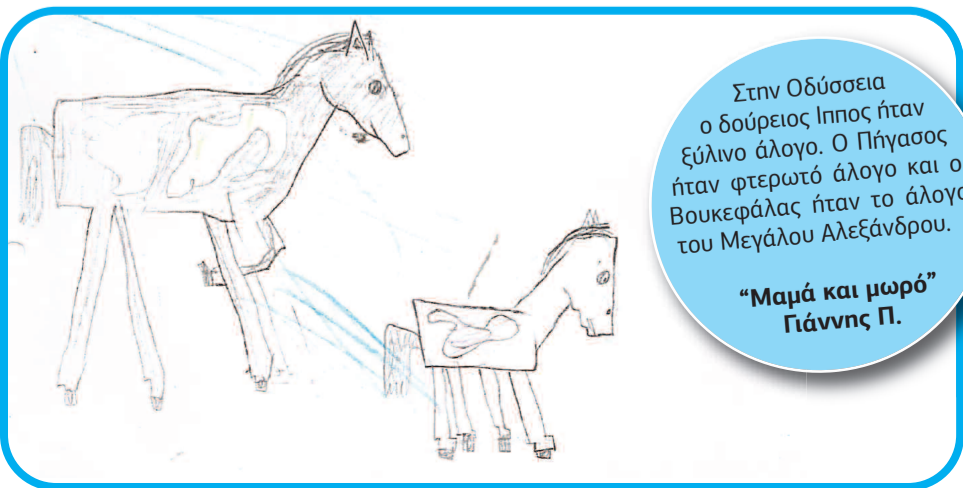
Όλα ξεκίνησαν όταν ξαφνικά μια μέρα η κυρία των εικαστικών η κυρία Ιόλη μας (Ολυμπία Δημητριάδη) μας έμαθε να ζωγραφίζουμε άλογα. Εμείς χαρήκαμε γιατί τα άλογα είναι από τα πιά αγαπημένα ζώα μικρών και μεγάλων. Είναι από τα πιο όμορφα και έξυπνα ζώα που υπάρχουν στη Γη. Είναι ένα ψηλό ζώο που το ύψος του ξεκινάει από το μισό μέτρο και μπορεί να φτάσει μέχρι και δύο μέτρα. Γεννάει κάθε φορά συνήθως ένα μωρό και πιο σπάνια δύο. Το άλογο μπορεί να ζήσει μέχρι 30 χρόνια. Έχει γυαλιστερό τρίχωμα και φουντωτή ουρά και καίτη.

Μόνικα

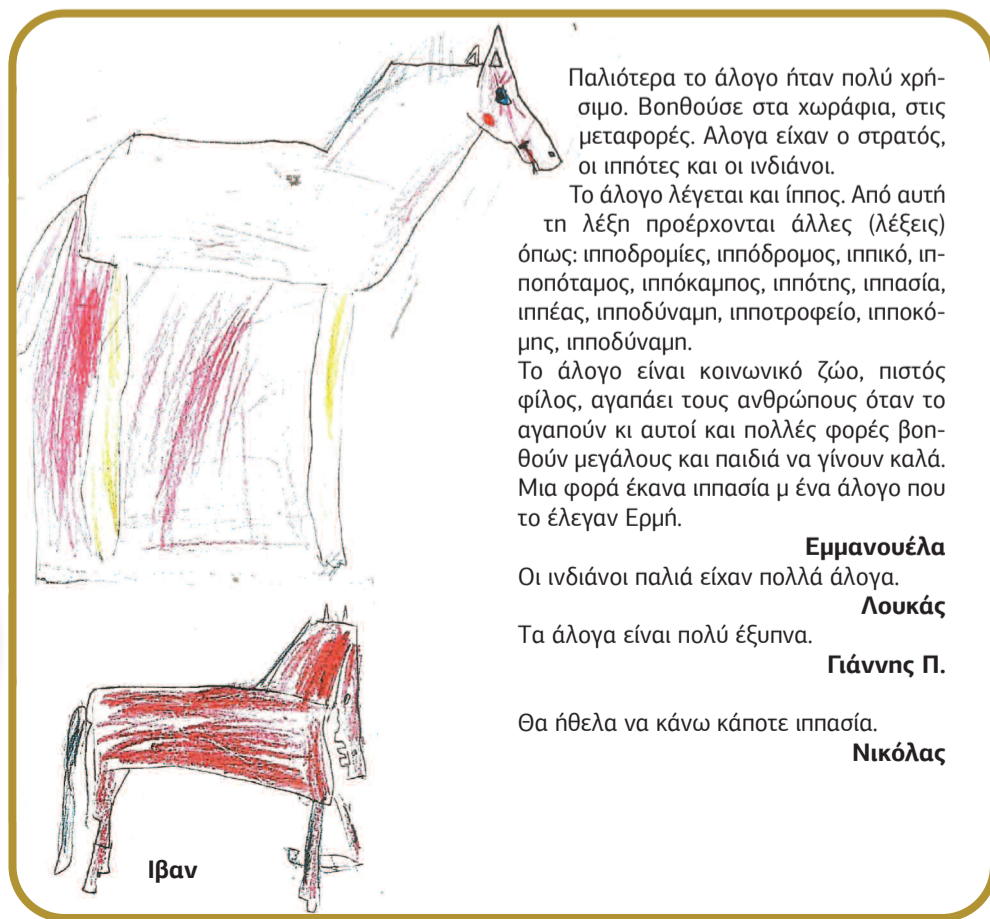
Το άλογο αναπνέει από τα ρουθούνια, βλέπει πολύ καλά (360°), μπορεί να κοιμηθεί όρθιο διπλώνοντας τα πόδια. Του αρέσει ο σανός, το καλαμπόκι, το κριθάρι.

Γιώργος

Στην Οδύσσεια ο δούρειος Ιππος ήταν ξύλινο άλογο. Ο Πήγασος ήταν φτερωτό άλογο και ο Βουκεφάλας ήταν το άλογο του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

“Μαμά και μωρό”
Γιάννης Π.

Παλιότερα το άλογο ήταν πολύ χρήσιμο. Βοηθούσε στα χωράφια, στις μεταφορές. Άλογα είχαν οι στρατός, οι ιππότες και οι ινδιάνοι. Το άλογο λέγεται και ίππος. Από αυτή τη λέξη προέρχονται άλλες (λέξεις) όπως: ιπποδρομίες, ιππόδρομος, ιππικό, ιπποπόταμος, ιππόκαμπος, ιππότης, ιππασία, ιππέας, ιπποδύναμη, ιπποτροφείο, ιπποκόμης, ιπποδύναμη. Το άλογο είναι κοινωνικό ζώο, πιστός φίλος, αγαπάει τους ανθρώπους όταν το αγαπούν κι αυτοί και πολλές φορές βοηθούν μεγάλους και παιδιά να γίνουν καλά. Μια φορά έκανα ιππασία με ένα άλογο που το έλεγαν Ερμή.

Εμμανουέλα

Οι ινδιάνοι παλιά είχαν πολλά άλογα.
Λουκάς
Τα άλογα είναι πολύ έξυπνα.

Γιάννης Π.

Θα ήθελα να κάνω κάποτε ιππασία.
Νικόλας

Ιβαν

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Camellia sinensis* (Καμέλια η σινική) και ανήκει στην οικογένεια των Τσαιοιδών. Η κινέζικη Καμέλια είναι ένας αειθαλής θάμνος με μικρά ελλειπτοειδή, δερματώδη φύλλα και μικρά άνθη με άσπρα πέταλα, τριγύρω από ένα κίτρινο στήμονα, τα οποία βγαίνουν το χειμώνα στις μασχάλες των φύλλων.

Τσάι

Το ύψος του φυτού είναι συνήθως 2 μέτρα αλλά μπορεί να φτάσει στο ύψος των 15 μέτρων. Στην Κίνα το ονομάζουν Τσα (Cha) και το θεωρούν ισχυρό φαρμακευτικό βότανο. Το φυτό κατάγεται από την Κίνα, πιθανότατα από την περιοχή μεταξύ Βιρμανίας, Βόρειου Βιετνάμ και Γιουνάν και την συνήθεια να πίνουν τσάι απέκτησαν πρώτοι οι κινέζοι. Οι χώρες που κύρια παράγουν το τσάι είναι οι Κίνα, Ινδία, Ιαπωνία, Νεπάλ, Θιβέτ, Σρι Λάνκα και Κένυα.

Ιστορικά στοιχεία

Οι Κινέζοι το πίνουν από το 3000 π.Χ και από την εποχή εκείνη το θεωρούσαν καλό διεγερτικό, στυπτικό που καθαρίζει το φλέγμα και πεπτικό φάρμακο.

Σύμφωνα με τον μύθο το 2727 π.Χ. την εποχή του Αυτοκράτορα Σεν Νουγκ, ενώ αυτός έβραζε νερό μερικά φύλλα ενός δέντρου κάτω από το οποίο καθόταν έπεσαν στο φλιτζάνι του. Ενθουσιασμένος από τη γεύση και το άρωμα του ροφήματος που προέκυψε, αποφάσισε να διαδώσει τη χρήση του. Για τους ινδούς, η εξάπλωση του τσαγιού οφείλεται στον ινδό πρίγκιπα Μποτσί Ντάρμα, τον 6ο αιώνα π.Χ. όταν αυτός πήγε στην Κίνα να διαδώσει την διδασκαλία του Βούδα. Ορκισμένος να μην κοιμηθεί μέχρι να ολοκληρώσει την αποστολή του, κατάφερε να μείνει ξύπνιος χάρη σε μερικά φύλλα τειόδεντρου που μασούσε κατά τύχη.

Στην Ευρώπη έγινε γνωστό μόλις τον 17ο αιώνα και έγινε πολύ αγαπητό με αποτέλεσμα να καλλιεργηθεί στους ημιτροπικούς σε ευρεία κλίμακα.

Το όνομα *Camellia* προέρχεται από το όνομα τους Georg Kamel, ο οποίος ήταν φαρμακοποιός και ιεραπόστολος στις Φιλιππίνες. Ο Καρλ Λινναίος επέλεξε το όνομά τους για να τιμήσει την προσφορά του Kamel στη Βοτανική, αν και ο Kamel δεν είχε καμία σχέση με την ανακάλυψη του φυτού ή με την ονομασία

Camellia.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το πράσινο τσάι είναι γλυκόπικρο, ξηραντικό και δροιστικό. Το μαύρο τσάι είναι γλυκόπικρο, ξηραντικό και θερμαντικό. Περιέχει τείνη (έχει πικρή γεύση και συμβάλει στο χρώμα και τη δύναμη της γεύσης), αιθέρια έλαια (δίνουν άρωμα και γεύση), πρωτεΐνες (15%), υδατάνθρακες (7%), χρωστικές (5%), Α και Β κλωροφύλλη, ένζυμα, οργανικά οξέα (οξαλικά, κιτρικό, ισοκιτρικό).

Το πράσινο τσάι είναι το λιγότερο κατεργασμένο τσάι.

Παρασκευάζεται με αποξήρανση των φύλλων που συλλέγονται από το φυτό, το οποίο είναι πλούσιο σε πολυφαινόλες (αντιοξειδωτικές ουσίες).

Το μαύρο τσάι, προέρχεται από την οξείδωση του πράσινου τσαγιού. Μετά την ξήρανση, μέσω περιστρεφόμενων κυλίνδρων σπάει το κυτταρικό τοίχωμα και ελευθερώνονται τα ένζυμα. Μετά γίνεται η ζύ-

μωση στους 26 C. Κατά τη διάρκεια της ζύμωσης το πράσινο χρώμα γίνεται κόκκινο και μετά μαύρο. Λειτουργεί περισσότερο σαν τονωτικό- διεγερτικό. Έχει ανάλογες ιδιότητες με το πράσινο τσάι αλλά με πολύ μικρότερη δράση.

Το τσάι οολόνγκ γίνεται μετά την μερική ζύμωση φύλλων που έχουν μαραθεί στον ήλιο.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Οι θεραπευτικές ιδιότητες βρίσκονται στα φύλλα του φυτού.

Υπάρχουν τρεις τύποι τσαγιού (πράσινο, μαύρο και οολόνγκ) που φτιάχνονται από τα φύλλα του ίδιου είδους φυτού. Η χημική σύσταση του τσαγιού εξαρτάται από την ηλικία των φύλλων και τον τρόπο επεξεργασίας τους.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Τα αντιοξειδωτικά που περιέχει το τσάι είναι φυσικά συστατικά που συμβάλλουν στην καταπολέμηση των βλαβερών για τον οργανισμό ελευθέρων ριζών οξυγόνου, οι οποίες πιστεύεται ότι προκαλούν ασθένειες, όπως ο καρκίνος και τα καρδιαγγειακά νοσήματα. Επιστημονική έρευνα που δημοσιεύτηκε στο *International Journal of Cancer* αναφέρει ότι η κατανάλωση πράσινου τσαγιού μειώνει κατά 50% τον κίνδυνο για εμφάνιση γαστρίτιδας, που θεωρείται ότι προηγείται πολλών περιστατικών καρκίνου του στομάχου.

Το πράσινο τσάι είναι πλούσιο σε φθόριο και μπορεί να βοηθήσει απέναντι στον κίνδυνο της

τερηδόνας στα δόντια. Είναι επίσης χρήσιμο για τα τσιμπήματα των εντόμων και την αναχαίτιση της αιμορραγίας.

Το τσάι οολόνγκ είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό στη μείωση των επιπέδων χοληστερόλης μετά από λίπα γεύματα. Ιάπωνες ερευνητές

ισχυρίζονται ότι το τσάι οολόνγκ μπορεί να μειώσει την υψηλή πίεση του αίματος και να περιορίσει τον κίνδυνο αρτηριακής νόσου.

Το μαύρο τσάι λειτουργεί περισσότερο σαν τονωτικό- διεγερτικό. Έχει ανάλογες ιδιότητες με το πράσινο τσάι αλλά με πολύ μικρότερη δράση.

Το τσάι υπό μορφή καταπλάσματος το χρησιμοποιούμε για κουρασμένα μάτια, ενώ σε κομπρέσα το χρησιμοποιούμε για την ανακούφιση αιμορραγίας από κοψίματα και εκδορές.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε ένα φλιτζάνι βραστό νερό πάνω σε ένα κουταλάκι του γλυκού τσάι και το αφήνουμε ανάλογα με τον τύπο του τσαγιού. Αν είναι πράσινο 2-3 λεπτά, αν είναι οολόνγκ 4 λεπτά και αν είναι μαύρο 5 λεπτά.

Προφυλάξεις

Δεν συστήνεται σε άτομα που υποφέρουν από υψηλή αρτηριακή πίεση και υπερδιέγερση του νευρικού συστήματος.

Υπερβολική ποσότητα μπορεί να προκαλέσει δυσκοιλιότητα και αιμηνία. Άτομα που υποφέρουν από ακανόνιστο καρδιακό παλμό, έγκυες και μύτερες που θηλάζουν, πρέπει να μην καταναλώνουν περισσότερο από δύο κούπες τσαγιού την ημέρα γιατί τα υψηλά επίπεδα αλκαλοειδών τύπου καφεΐνης που περιέχει μπορεί να αυξήσουν την καρδιακή συχνότητα. Επίσης όσοι πάσχουν από έλκος στομάχου πρέπει να αποφεύγουν την υπερβολική κατανάλωση γιατί η πικρή γεύση μπορεί να διεγείρει την παραγωγή γαστρικού οξέος.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

«Η λογοτεχνία είναι πρωτίστως η απόλαυση του κειμένου που πηγάζει από την αναπαραστατική δύναμη της μεγάλης τέχνης, όχι η ερμηνεία των φαινομένων. Εάν κανείς θέλει να μάθει για τον κόσμο και τον εαυτό του, πρέπει να διαβάσει φιλοσοφία, κοινωνιολογία, ψυχανάλυση, κλπ., όχι λογοτεχνία. Ωστόσο, ο άνθρωπος που δεν απολαμβάνει την τέχνη φτωχαίνει απελπιστικά τη ζωή του.»

ΣΤΑΜΑΤΗΣ Ν. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ:

«Χωρίς την τέχνη η ζωή είναι φτωχή»

Το 2017 ο ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης Σταμάτης Ν. Φιλίππιδης επέστρεψε ξανά στον αγαπημένο του Νίκο Καζαντζάκη για να παραδώσει στο κοινό μια ακόμα μελέτη που φωτίζει πτυχές του έργου του κορυφαίου Κρητικού συγγραφέα. Το «Έξι και ένα μελετήματα για τον Νίκο Καζαντζάκη» που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις της Βικελαίας Βιβλιοθήκης έρχεται να φωτίσει την καλλιτεχνική οργάνωση των έργων του Ηρακλειώτη λογοτέχνη.

Με αφορμή το νέο αυτό πόνημα αλλά και το γεγονός ότι το 2017 έχει κηρυχθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού έτος Νίκου Καζαντζάκη οι «Διαδρομές» συνάντησαν τον κ. Φιλίππιδη και μίλησαν μαζί του για το έργο του Καζαντζάκη, τη βαθύτερη συγκίνηση που προσδίδει στη διαδικασία της ανάγνωσης μια ματιά εφοδιασμένη με τη γνώση του μελετητή αλλά και τη γοητεία που εξακολουθεί να ασκεί ο συγγραφέας του «Ζορμπά», του «Καπετάν Μιχάλη» και του «Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται» στους σημερινούς νέους.

Ο Καζαντζάκης είναι ένας από τους πιο γνωστούς Έλληνες συγγραφείς το έργο του οποίου έχει μελετηθεί σε σημαντικό βαθμό. Ποιες πτυχές του έργου έρχεται να φωτίσει η νέα σας μελέτη;

Ο λογοτέχνης είναι καλλιτέχνης, όπως ο ζωγράφος, ο μουσικός. Ο Καζαντζάκης βέβαια γράφει «μυθιστόρημα ιδεών», δηλαδή τα έργα του δεν είναι μόνο «ωραίες ιστορίες ειπωμένες ωραία», αλλά αναφέρονται σε «βαθύτερα νοήματα», όπως η σύγκρουση υλικού/πνευματικού στην ψυχή του ανθρώπου, η κοινωνική δικαιοσύνη/αδικία, η ύπαρξη ή άρνηση του Θεού, κ.λπ. Η πλειονότητα των κριτικών μελετών επεξηγούν το περιεχόμενο, τις ιδέες στα μυθιστορήματα του Καζαντζάκη. Το δικό μου βιβλίο επιχειρεί να αποκαλύψει στον αναγνώστη την καλλιτεχνική οργάνωση των έργων του.

Κατά το παρελθόν έχετε ασχοληθεί ξανά με τον Καζαντζάκη. Τι σας κάνει να επιστρέψετε ξανά και ξανά σε αυτόν;

Με τον Καζαντζάκη συμβαίνει ό,τι με τους μεγάλους δημιουργούς: κάθε φορά που επιστρέφεις στο λογοτεχνικό τους, στον πίνακά τους, στη μουσική τους σύνθεση, ανακαλύπτεις καινούργια πράγματα.

Έτος Καζαντζάκη το 2017. Πού αποδίδετε τη διαχρονικότητα του μεγάλου Κρητικού συγγραφέα;

Είναι ένα ερώτημα, στο οποίο δεν μπορώ να απαντήσω, γιατί δεν έχω όλα τα στοιχεία. Θα έπρεπε να κρίνουμε από συνέδρια που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό, από το εάν διδάσκεται στα πανεπιστήμια, εάν γράφονται διδακτορικές διατριβές για τα έργα του, εάν δημοσιεύονται άρθρα και βιβλία γι' αυτά.

Χαρακτηριστικό των μεγάλων κλασικών συγγραφέων είναι ότι συνδυάζουν μέσα στα έργα τους τις μυθιστορηματικές αρετές, με τον φιλοσοφικό στοχασμό, την ψυχολογική ανάλυση των χαρακτήρων, το πολιτικό σχόλιο κ.λπ. Ο Καζαντζάκης ανήκει σίγουρα σε αυτή την κατηγορία. Ωστόσο, το έντονα προσωπικό ύφος της γραφής του θα λέγαμε ότι ίσως δεν επέτρεψε να αποκτήσει λογοτεχνικούς επίγονους. Είναι έτσι; Εχει ο Καζαντζάκης

«Με τον Καζαντζάκη συμβαίνει ό,τι με τους μεγάλους δημιουργούς: κάθε φορά που επιστρέφεις στο λογοτεχνικό τους, στον πίνακά τους, στη μουσική τους σύνθεση, ανακαλύπτεις καινούργια πράγματα»

Λογοτεχνικούς «συγγενείς» στο σήμερα;

Είμαι κάποιος ηλικίας και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι κάποτε η νεολαία με φιλοδοξίες συγγραφικές (αλλά και ώριμοι συγγραφείς) εμμέλειτο ενοχλητικά τον Καζαντζάκη. Η μόδα αυτή έχει ευτυχώς περάσει, όπως κι εκείνη της μίμησης του Ελύτη. Ο κόσμος του Καζαντζάκη είναι η Κρήτη του τέλους του 19ου αιώνα και ο ευρωπαϊκός προβληματισμός για τις ανθρώπινες αξίες στο γύρισμα από τον 19ο στον 20ό αιώνα. Μετά την μεταπολίτευση πεζογραφία μας έχει πάρει τελειώς άλλες ατραπούς.

Αναρωτιέμαι αν η ματιά του μελετητή-αναλυτή «αλλοιώνει» τη χαρά της ανάγνωσης. Ίσως να βάζει «φρένο» καμιά φορά και στη συγκίνηση. Το αισθάνεστε αυτό;

Εχω ακριβώς την αντίθετη αντίληψη για τα πράγματα. Η δουλειά του σωστού κριτικού δεν είναι να αναμασά και να συζητά αυτά που ο αναγνώστης αντιλαμβάνεται με την πρώτη, επιπόλαια ανάγνωση, αλλά να αποκαλύπτει στον αναγνώστη τις πολλαπλές πτυχές, την πολυπλοκότητα της κατασκευής του κειμένου. Όταν, εφοδιασμένος με τις διαφορώσιμες του κριτικού, ο αναγνώστης ξαναγυρίζει στο κείμενο προσέχοντας τώρα εκείνα που του είχαν διαφύγει, το απολαμβάνει βαθύτερα, εντονότερα, καλύτερα. Κατά την άποψή μου δηλαδή, ο κριτικός αντί να μειώνει

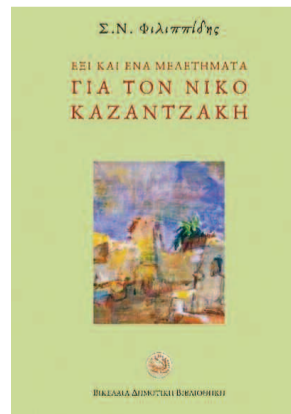
την αισθητική συγκίνηση, την επαυξάνει.

Έχετε διδάξει στη Δευτεροβάθμια αλλά και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Τι πιστεύετε ότι έχει να πει ο Καζαντζάκης σε έναν νέο της σημερινής εποχής; Ποια είναι τα στοιχεία που μπορεί να τον γοητεύσουν;

Το συμπέρασμα της πολυετούς ενασχόλησής μου με τα μυθιστορήματα του Καζαντζάκη είναι ότι ο συγγραφέας οργανώνει την αφήγησή του πάνω σε σχήμα του τύπου «άσπρο/μαύρο» (διπολική αντίθεση) όχι μόνο στο επίπεδο του ιδεολογικού βάθους (καλό/κακό, υψή/χαμηλό, σάρκα/πνεύμα, πλούτος/φτώχεια, ελευθερία/σκληραγιά, κ.λπ.), αλλά και στο επίπεδο των χαρακτήρων (δυο παραδείγματα: ο καπετάν Μιχάλης με άσπρη φοράδα/ο Νουρή μπέης με άσπρο άλογο ή η παρακμασμένη μαντάμ Ορτάνς και η ποθητή χήρα Σουρμελίνα) και στο επίπεδο της αφήγησης (δυο παραδείγματα: ο Πολυξίγκης πρώτα συνεφέρνει τη λιπόθυμη Εμινέ χανούμ με άρωμα κι έπειτα, όταν πάει σπίτι του, την αδερφή του που λιποθυμά, με ξίδι ή οι αλληλοδιάδοχοι γάμοι του Ζορμπά με δύο Ρωσίδες,

τη νταρντάνα Σοφίνκα και τη μικροκαμωμένη Νούσια), ακόμα και στο επίπεδο της φράσης («το Νικολιό... έμοιαζε με όρθιο τράγο... και συνάμα με νιούτσικο αρχάγγελο»). Αυτό το συγκρουσιακό, αντιπαραθετικό σχήμα είναι μια παντοδύναμη αναπαράσταση της ανθρώπινης ιστορίας (ακόμα η κοινωνική αδικία επικρατεί στον κόσμο μας) και του ανθρώπινου ψυχισμού (ο καθένας μας είναι ένας εσμός από συγκρουόμενες ενορμήσεις, από τις οποίες κάποια επικρατεί προσωρινά, δηλαδή ο καθένας μας είναι τελικά γεμάτος αντιφάσεις). Πιστεύω πως αυτό είναι ένα πολύ καλό μοντέλο για να διδαχθεί κανείς, μικρός ή μεγάλος, και να σκεφτεί για τον κόσμο και την ιστορία, αλλά και για τον εαυτό του, για την αυτοσυνειδησία του. Αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε: η

λογοτεχνία είναι πρωτίστως η απόλαυση του κειμένου που πηγάζει από την αναπαραστατική δύναμη της μεγάλης τέχνης, όχι η ερμηνεία των φαινομένων. Εάν κανείς θέλει να μάθει για τον κόσμο και τον εαυτό του, πρέπει να διαβάσει φιλοσοφία, κοινωνιολογία, ψυχανάλυση, κ.λπ., όχι λογοτεχνία. Ωστόσο, ο άνθρωπος που δεν απολαμβάνει την τέχνη (λογο-τεχνία στην προκειμένη περίπτωση), φτωχαίνει απελπιστικά τη ζωή του.

ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ:

«Η απόλυτη ντίβα»

■ Αφιέρωμα στη Ελληνίδα σοπράνο με αφορμή τα 40 χρόνια από τον θάνατό της

«Ήταν, είναι και θα είναι η απόλυτη ντίβα! Με το μοναδικό της ταλέντο σφράγισε ανεξίτηλα τον κόσμο της όπερας και πέρασε στην αιωνιότητα» αναφέρει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η Τσέλια Κοστέα για τη Μαρία Κάλλας, την Ελληνίδα σοπράνο που προσδιόρισε την εξέλιξη του λυρικού τραγουδιού, την τραγουδίστρια που αναβίωσε το ξεχασμένο ρεπερτόριο του μπελ κάντο, την ερμηνεύτρια που μετέτρεψε τη σκηνή σε ένα συναρπαστικό θέαμα και αληθινό θέατρο, την προσωπικότητα που είχε την απόλυτη λάμψη της κορυφής.

Τις 16 Σεπτεμβρίου συμπληρώνονται 40 χρόνια από τον θάνατό της στο Παρίσι το 1977, λίγους μήνες πριν τα 54α γενέθλιά της. Ανάμεσα στις εκδηλώσεις που διοργάνωσαν πολιτιστικοί οργανισμοί με αφορμή την επέτειο του θανάτου της, η Εθνική Λυρική Σκηνή (ΕΛΣ) τίμησε τη μνήμη της κορυφαίας ντίβας του λυρικού τραγουδιού στις 14 Σεπτεμβρίου, με ένα Γκαλά Όπερας στο Ηρώδειο που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το New York Times Athens Democracy Forum.

Τρεις σπουδαίες υψίφωνοι της Ε.Λ.Σ., με διεθνή σταδιοδρομία, οι Τσέλια Κοστέα, Μυρτώ Παπαθανασίου και Χριστίνα Πουλίτση, ερμήνευσαν αποσπάσματα και άριες από δημοφιλείς όπερες των Τζουζέππε Βέρντι, Σαρλ Γκουνό, Λεό Ντελίμπ, Τζάκομο Πουτσίνι, Ουμπέρτο Τζιορντάνο, Γκαετάνο Ντονιτσέτι, Βιντσέντζο Μπελλίνι, που η Κάλλας σημάδεψε με τις ερμηνείες της. Οι τρεις σολίστ μίλησαν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ για το «φαινόμενο Κάλλας» και για το τι διατηρεί ζωντανό και αναλλοίωτο τον μύθο της μέχρι σήμερα.

«Για μένα η Μ. Κάλλας συμβολίζει την αλήθεια και το φως» λέει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η Χριστίνα Πουλίτση και θυμάται την πρώτη φορά που άκουσε την Μαρία Κάλλας» στη «Νόρμα» του Μπελλίνι: «Ήταν σαν να είχα απέναντί μου έναν άνθρωπο, ο οποίος μου έλεγε όλη του την αλήθεια. Αυτό εντυπώθηκε μέσα μου. Σπάνια βλέπεις καλλιτέχνες οι οποίοι σου δείχνουν αυτό που πραγματικά είναι χωρίς να υπάρχει αυτό το φίλτρο ανάμεσα στους ίδιους και στο κοινό τους, τραγουδιστές που βάζουν τον εαυτό τους στην άκρη όταν ερμηνεύουν και αφοσιώνονται καθαρά στην ουσία της τέχνης τους. Η Κάλλας γινόταν ένα με το τραγούδι. Μία ύπαρξη. Είναι δύσκολο για έναν άνθρωπο να μπορεί να δώσει όλη του την αλήθεια, να μην φοβηθεί. Όλοι υψώνουμε γύρω μας τείχη και αφήνουμε τους άλλους να φτάσουν ως ένα σημείο κοντά μας. Εκείνη, έχω την αίσθηση ότι όταν τραγουδούσε έσπαγε αυτά τα τείχη και άφηνε όλη της την αλήθεια να ρέει».

Περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο λυρικό καλλιτέχνη του 20ού αιώνα, η Μαρία Κάλλας κυριάρχησε και άλλαξε για πάντα την πορεία της όπερας. Διαθέτοντας εκ φύσεως φωνή δραματικής υψίφωνου, είχε την τύχη να διδάχτεί την τεχνική και το ρεπερτόριο του ιταλικού ρομαντικού μπελ κάντο στην Αθήνα, πλάι στη διάσημη Ισπανίδα κολορατούρα υψίφωνο Ελβίρα ντε Ιντάλγκο. Τα πρώτα χρόνια της σταδιοδρομίας της στην ΕΛΣ, αλλά και μετέπειτα στην Ιταλία ερμήνευε έργα δραματικά, των Βέρντι, Βάγκνερ και Πουτσίνι. Το 1949 της δόθηκε η ευκαιρία να φανερώσει το ταλέντο της στη Βενετία αντικαθιστώντας σε ελάχιστο χρόνο την πρωταγωνίστρια παράστασης των άκρας δεξιοτεχνικών «Πουριτανών» του Μπελλίνι, λίγες μέρες αφότου η ίδια είχε ολοκληρώσει τις εμφανίσεις της στην όπερα «Βαλκυρία» του Βάγκνερ. Έτσι, σταδιακά ερμήνευσε περισσότερους ρόλους του ιταλικού Ρομαντισμού, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην αναγέννηση λησμονημένων έργων των Μπελλίνι, Ντονιτσέτι και Ροσσίνι.

«Στην Μαρία Κάλλας οφείλουμε την αναβίωση έργων που χωρίς αυτήν δεν θα είχαν σωθεί, όπως η «Τραβιάτα», η «Λουτσία ντι Λάμερμουρ», η «Άννα Μπολένα» και πολλά άλλα. Ένα ρεπερτόριο κυρίως του μπελ κάντο που είχε αρχίσει να ασθενεί και μέσα από την Κάλλας αναβίωσε, μπόρεσε να ανασυνταχθεί και ξεκίνησε μία νέα πορεία, η οποία συνεχίζει έως σήμερα» σημειώνει η Χρ. Πουλίτση.

Ακούραστα εργατική, η Κάλλας δεν σταματούσε παρά μόνο όταν θεωρούσε ότι είχε αγγίξει το μέγιστο των δυνατοτήτων της. Η επιτυχία και η μεγάλη αναγνώρισή της οφείλεται, κατά την Μυρτώ Παπαθανασίου, στον «ξεχωριστό τρόπο με τον οποίο ερμήνευε τους ρόλους της, με την έννοια ότι έκανε απόλυτη απόδοση του λιμπρέτου».

«Η Μαρία Κάλλας είχε, όπως λένε οι Ιταλοί, άλλη μία "ταχύτητα" στο πακέτο που κουβαλούσε. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν μία ηθοποιός με μια εξαιρετική, υπέροχη, μοναδική χροιάς φωνή. Όπου στεκόταν δεν τραγουδούσε απλώς, εκφραζόταν με όλο της το είναι. Και αυτή ήταν η δική της συμβολή στην όπερα, στο θέαμα: έδωσε μία νέα, μοντέρνα οπτική στο ρόλο του λυρικού τραγουδιστή. Η αμεσότητα της, οι κινήσεις της πάνω στη σκηνή, η πρωτοτυπία στις ερμηνείες της και το πόσο φυσικά έπαιζε ήταν κάτι το υπέροχο, τρομακτικό που για εκείνη την εποχή ήταν ακόμα πιο ριζοσπαστικό» δηλώνει η Μ. Παπαθανασίου και η Χρ. Πουλίτση συμπληρώνει: «Όταν τραγουδούσε κάθε κύτταρο της ήταν εκεί, κάθε νότα είχε την προσωπική της σφραγίδα, και η ίδια κατάφερε να μεταδώσει την ουσία της όπερας στον θεατή».

Η μαγνητική σκηνική παρουσία και το θερμό ταπεραμέντο της, σε συνδυασμό με τη μουσική της κατάρτιση και την ικανότητά της να διεισδύει σε βάθος και να γίνεται η ίδια ο ρόλος που ερμήνευε, καθώς και η απόλυτη κυριαρχία της στο κοινό είναι τα χαρακτηριστικά εκείνα που σύμφωνα με τρεις υψίφωνους της ΕΛΣ κρατούν ζωντανό τον μύθο της Κάλλας σαράντα χρόνια μετά το θάνατό της.

«Πέρα από μεγάλη τραγουδίστρια, ήταν και μία ξεχωριστή, ισχυρή προσωπικότητα. Κατάφερε να μεταμορφωθεί από άχαρη νεαρή κοπέλα με παραπάνω κιλά στο απόλυτο fashion icon της εποχής της και να δημιουργήσει ένα δικό της, προσωπικό στιλ το οποίο εξακολουθεί να επηρεάζει ακόμα και σήμερα τον κόσμο της μόδας» επισημαίνει η Τσέλια Κοστέα.

Σχετικά με το πρόγραμμα του Γκαλά στο Ηρώδειο το οποίο επιμελήθηκαν ο Ηλίας Βουδούρης (που διεύθυνε την Ορχήστρα της ΕΛΣ) μαζί με τις τρεις σολίστ, η Μ. Παπαθανασίου εξηγεί πως, «στόχος μας ήταν να καλύψουμε μία μεγάλη γκάμα έργων που είχε ερμηνεύσει η Κάλλας και παράλληλα σε σχέση με το συνολικό αποτέλεσμα να υπάρχει μία ωραία ροή. Φυσικά λάβαμε υπόψη μας και το πού η καθεμία μας βρίσκει τον εαυτό της καλύτερα μέσα σε αυτό το ρεπερτόριο».

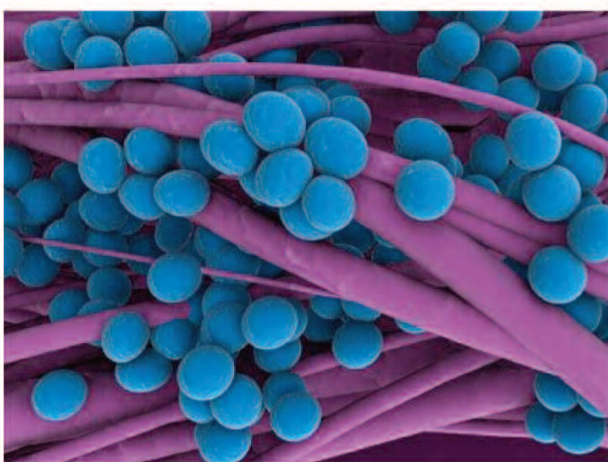
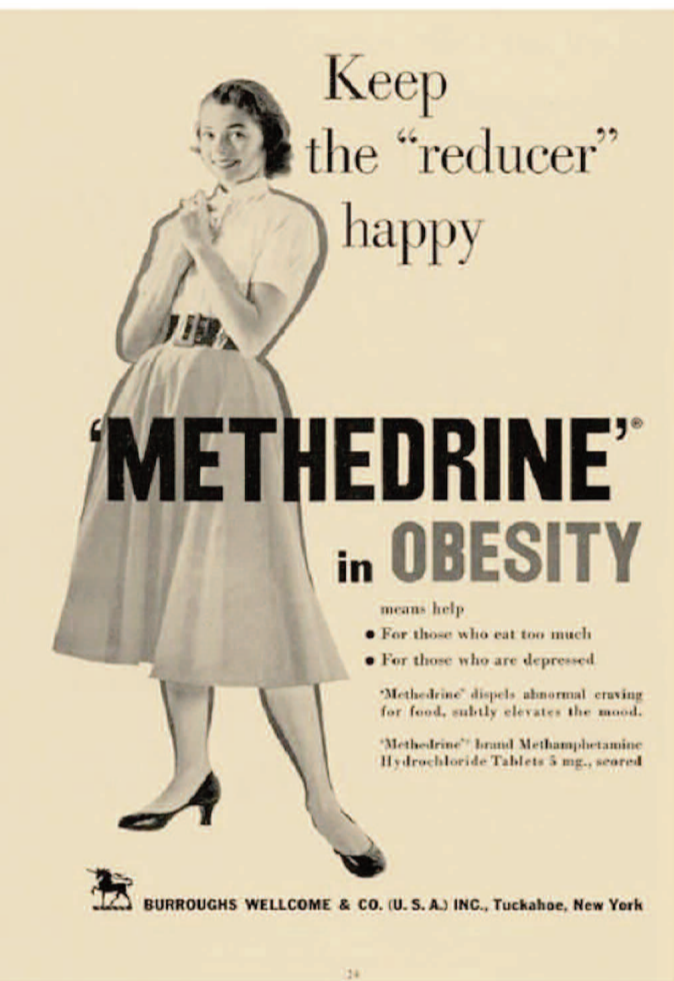
Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 44ο

➤ Βακτήρια σταφυλοκόκκου με τη κλασική όψη του σταφυλιού. Είναι το κοινότερο από το 1 τρισεκατομμύριο περίπου μικρόβια που υπάρχουν στο δέρμα μας και μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να προκαλέσει σοβαρές λοιμώξεις στον άνθρωπο.

➤ Το 1809 η 46χρονη Jane Crawford, διήνυσε 100 χιλιόμετρα με το άλογό της για να επισκεφθεί ειδικό γιατρό, που της αφαίρεσε μία κύστη ωοθήκης 10 κιλών, σε 25 λεπτά, χωρίς αναισθησία, κάνοντας μια τομή 23 εκατοστών. Η γυναίκα έζησε άλλα 22 χρόνια μετά την επέμβαση...

➤ Διαφήμιση της δεκαετίας του '60, όπου η ουσία μεθεδρίνη, που κατατάσσεται στην κατηγορία των απαγορευμένων ψυχοενεργών διεγερτικών ναρκωτικών, πωλούνταν για την αντιμετώπιση της παχυσαρκίας, αφού ως παρενέργεια προκαλούσε καταστολή του κέντρου της όρεξης στον εγκέφαλο...

➤ Διαθερμία, το "λείζερ" της δεκαετίας του 1920, μια τεχνική που περιελάμβανε χορήγηση ρεύματος για θεραπεία νοσημάτων, στη συγκεκριμένη περίπτωση στον εγκέφαλο για την αντιμετώπιση ψυχικών ασθενών.

➤ Εκπαιδευτική κεραμική κούκλα που χρησιμοποιήθηκε στην Αγγλία (1930-1950) από τους γιατρούς της εποχής, για να βοηθήσουν τους γονείς και τα παιδιά με πολυμυελίτιδα να κατανοήσουν τις πτυχές και τα προβλήματα της νόσου, που σταδιακά παρέλυε το σώμα τους.

➤ Σε φυλές της Νότιας Ασίας, οι γυναίκες θεωρούνται ομορφότερες όταν έχουν μυτερά δόντια, γι'αυτό τα τροχίζουν για μεγάλο διάστημα με ειδικές λίμες, μέχρι να αποκτήσουν τη μορφή της φωτογραφίας...

➤ Η μοναδική φωτογραφία του Ramachandra, ενός παιδιού-αγριμιού με γενετικές ανωμαλίες, που βρέθηκε το 1970 σε επαρχία της Ινδίας. Αυτόπτες μάρτυρες ανέφεραν ότι είχε ρακτοπριστικά αμφίβιου, έτρωγε ωμό κρέας και σερνόταν στο έδαφος σαν άγριο ζώο. Σκοτώθηκε το 1979 από μια χωρική που φοβήθηκε άδικα μήπως της επιτεθεί.

➤ "Κελί απομόνωσης" επικίνδυνων ψυχοσθενών του 1870, που βρέθηκε στις αποθήκες ασύλου στη Βικτώρια της Αυστραλίας και χρησιμοποιήθηκε επί δεκαετίες. Χωρούσε μόνο ένα ασθενή, υποχρεωτικά σε όρθια θέση, όπου εγκαταλείπονταν για ημέρες, μέχρι να "συνετιστεί"...

➤ "Η ανατομική καρέκλα", έργο τέχνης του σχεδιαστή Sam Edkins, κατάλληλη προφανώς για ιατρεία ή νοσοκομεία, συνδέοντας τη φαντασία με την ανατομία του ανθρώπινου σώματος...

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Τελευταία έξοδος

» Federico Axat (μτφρ. Αγγελική Βασιλάκου, εκδόσεις Μεταίχμιο)

Ο Τεντ Μακί ήταν έτοιμος να ρίξει μια σφαίρα στον κρόταφο, όταν άρχισε να χτυπάει επίμονα το κουδούνι της πόρτας. Περιμένε. Δεν μπορούσε να πιέσει τη σκανδάλη με κάποιον έξω από την πόρτα. Φύγε, όποιος κι αν είσαι. Ξανά το κουδούνι. Μετά, μια αντρική κραυγή: "Ανοίξτε, ξέρω ότι με ακούτε!"

Με πατημένο το γκάζι, ήδη από την πρώτη πρώτη γραμμή, ξεκινάει ο Αργεντίνος Federico Axat τη διήγηση της ιστορίας του Τεντ Μακί, τη στιγμή που, ενώ ήταν έτοιμος να πατήσει τη σκανδάλη και να θέσει τέλος στη ζωή του, το επίμονο χτύπημα στο κουδούνι της πόρτας θα τον αναγκάσει να την ανοίξει σε έναν ξένο, που μοιάζει με πωλητή, και έχει να του προτείνει κάτι τρελό: ισχυριζόμενος πως είναι μέλος μιας οργάνωσης, του δίνει τη δυνατότητα να μετατραπεί από υποψήφιος αυτόχειρας σε θύμα δολοφονίας, και να μειώσει με αυτόν τον τρόπο την οδύνη της οικογένειάς του. Πριν απ' αυτό όμως, του προτείνει να δολοφονήσει έναν ατιμώρητο από την δικαιοσύνη εγκληματία και ύστερα ένα μέλος της οργάνωσης, που επίσης επιθυμεί να αυτοκτονήσει. Μπέρδεμα ε;

Με τις ανατροπές να ακολουθούν η μία την άλλη σε ρυθμό καταγιγαστικό, θα ήταν ασυγχώρητο εκ μέρους μου να αναφερθώ περαιτέρω στην υπόθεση του βιβλίου, χάνοντας έτσι την ευκαιρία να επισημάνω κάποια αδύνατα σημεία της πλοκής και των ανατροπών, αλλά επιτρέποντας στον υποψήφιο αναγνώστη να ακολουθήσει τον Τεντ Μακί με σύμμαχο την άγνοια και έπαθλο την έκπληξη και το σασπένς.

Στο βιογραφικό σημείωμα του συγγραφέα αναφέρεται κάτι που, αν και φαίνεται λογικό και όχι και τόσο πρωτότυπο ως αντίδραση σε συναίσθημα, πρώτη φορά αντικρίζω γραμμένο: ξεκίνησε να γράφει από πλήξη. Μόλις το διάβασα σκέφτηκα: άρα λογικό να γράψει ένα θρίλερ γεμάτο ανατροπές κάποιος που αντιμάχεται την προσωπική πλήξη, επιχειρώντας να εντυπωσιάσει τον ίδιο του τον εαυτό, να τον εκπλήξει, να τον ιντριγκάρει και να τον οδηγήσει πιο βαθιά μέσα στην ιστορία την οποία δημιουργεί ο ίδιος από το τίποτα. Και αν έτσι έγινε η πρώτη γραφή, σίγουρα οι επόμενες διέθεταν σημαντικό ποσοστό επιμέλειας και αλλαγών, με σκοπό να δέσει όλο αυτό το συνονθύλευμα ιδεών και εναλλαγών πορείας, να δημιουργηθούν κορυφές για το σασπένς και να διορθωθούν τα φιλολογικά στοιχεία. Κατασκευάσαμε κατ' εξοχήν εγκεφαλικό, στρατευμένο να προ-

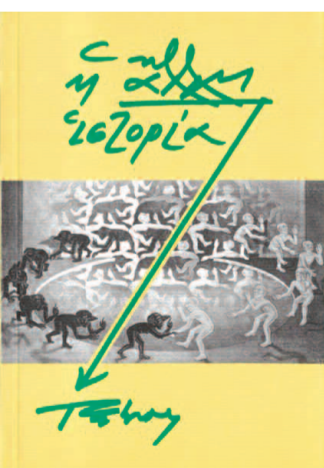

καλέσει συγκεκριμένα συναισθήματα, να οδηγήσει τον αναγνώστη σε απώλεια οποιουδήποτε ορίζοντα προσδοκιών και, αν προλάβει, να δημιουργήσει από ανατροπή σε ανατροπή, και τελικώς να προσφέρει μια καλή λύση του μυστηρίου.

Δεν μπορώ να πω πως εντυπωσιάστηκα από το βιβλίο του Axat, παρά το γεγονός πως το διάβασα σε χρόνο ρεκόρ, δεδομένου του όγκου του. Αν και είχε κάποια ενδιαφέροντα στοιχεία, εντούτοις έπασχε από ένα σύνθηρες πρόβλημα, η εντυπωσιακή πρώτη ιδέα γρήγορα ξεμένει από καύσιμα, με αποτέλεσμα να μειώνεται.

"Η ΑΛΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ"

Παρουσίαση βιβλίου του Ρένου Αποστολίδη

Παρουσίαση του βιβλίου: "Η Άλλη ιστορία" θα πραγματοποιηθεί στο βιβλιοπωλείο "ΦΩΒ", στην οδό Σήφακα 26, την Πέμπτη 21 Σεπτεμβρίου στις 8:30 το βράδυ. Οπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, ο κ. Ήρκος Αποστολίδης θα μιλήσει για το βιβλίο «Η Άλλη ιστορία» του Ρένου Αποστολίδη, το οποίο επανακυκλοφόρησε την 1η Σεπτεμβρίου από τις εκδόσεις "Τα Νέα Ελληνικά".

Κατά τον Ρένο Αποστολίδη συγκαταλέγονταν στα κρίσιμα και αξιωματικότερα του προσώπου και της

έκφρασης του βιβλίου, με κύρια θεματική τα παιδικά - εφηβικά του χρόνια της Κατοχής και της παρείας των "Αγιοσιταίων".

Ο κ. Ήρκος Αποστολίδης έχει γράψει εξαντλητικό-αναλυτικό πρόλογο στο νέο τόμο που περιλαμβάνει πλείστα διαφωτιστικά και ερμηνευτικά στοιχεία γύρω από τον άξονα της σύλληψης και συγγραφής της "Άλλης Ιστορίας" καθώς επίσης και ειδικό παράρτημα με τα κείμενα που έλαβε υπόψη ο Ρένος, όσα συμπεριέλαβε όσα απέρριψε, ή δούλευε ξανά και ξανά.

Βιβλία

Στο 81

Δάφνη Οικονόμου

Εκδότης: Καλειδοσκόπιο

Με την αδιαπραγμάτευτη ειλικρίνεια του νέου ανθρώπου και μια ματιά χιουμοριστική που δεν προσπαθεί ποτέ να είναι αστεία, το βιβλίο ξαναζωντανεύει τα πρόσωπα και

τα γεγονότα που μεταμόρφωσαν το «81» σε καταφύγιο για ένα κορίτσι με ένα πόδι σε τρεις διαφορετικούς κόσμους.

Η μαγεία της πρώτης παιδικής ηλικίας, όπου όλα είναι δυνατά, θρυμματίζεται από τη γυμνή πραγματικότητα της μεταπολεμικής Αγγλίας και την πάλη ενός ημιγύριου παιδιού να αντέξει τον εγκλεισμό της εσωτερικής σχολικής ζωής. Η ιστορία έχει φως και σκότος, καθώς και ανθρώπινες σχέσεις γεμάτες νόημα, όπως η φιλία του νέου κοριτσιού με τον εβδομηκονταετή σερ Αλεξάντερ Φλέμινγκ.

Οικογένειες, άνθρωποι και τόποι πλέκονται σε μιαν αφήγηση που κινείται με άνεση ανάμεσα στην Αθήνα και το Λονδίνο, με τον αναπόφευκτο καπμό του χωρισμού και της απώλειας, και τη διαρκή νοσταλγία για έναν χαμένο παρράδεισο.

Το Βαλς των δέντρων και του ουρανού

Jean-Michel Guenassia

Μετάφραση: Ειρήνη Αποστολάκη

Εκδότης: Πόλις

Το 1890 ο Βίνσεντ βαν Γκογκ εγκαθίσταται σε μια ταπεινή πανσιόν στο χωριό Οβέρ-συρ-Ουάζ. Συναναστρέφεται στενά τον γιατρό Γκασέ, φίλο των ιμπρεσιονιστών. Η

κόρη του γιατρού, η Μαργκερίτ Γκασέ, είναι μια κοπέλα που ασφυκτιά μέσα στο περιβάλλον οικογενειακής αλλά και γενικότερης κοινωνικής καταπίεσης που επικρατεί για τις γυναίκες εκείνη την εποχή. Θα συναντήσει τον Βαν Γκογκ και θα γίνει ερωμένη του.

Ο Γκενασιά μάς παρουσιάζει τη δική του εκδοχή για τις τελευταίες μέρες της ζωής του ζωγράφου. Και αν ο γιατρός Γκασέ δεν ήταν αγνός εραστής της τέχνης, αλλά ένας φιλοχρήματος και ματαιόδοξος έμπορος; Και αν η κόρη του ήταν ένα πρόσωπο υπερβολικά ρομαντικό και υπερβολικά παθιασμένο κι ερωτευμένο; Και αν ο Βαν Γκογκ δεν αυτοκτόνησε; Και αν ορισμένοι πίνακές του δεν φιλοτεχνήθηκαν από τον ίδιο;

Ο Γκενασιά αξιοποιεί τις πιο πρόσφατες αποκαλύψεις για τη ζωή του ζωγράφου και μπολιάζει την πραγματικότητα με την πλούσια μυθιστορηματική φαντασία του.

Γονείς και παιδιά

Χόρχε Μπουκάι - Ντέμιαν Μπουκάι

Μετάφραση: Κωνσταντίνα Επισκοποπούλου

Εκδότης: Οπερα

Η σχέση μεταξύ γονέων και παιδιών είναι ισόβια, μοναδική, ακραία συναισθηματική και κάποτε συγκρουσιακή. Η ιδέα της συγγραφής ενός βιβλίου για αυτό το

θέμα από τους δύο αργεντινούς ψυχιάτρους και ψυχοθεραπευτές Χόρχε και Ντέμιαν Μπουκάι (έναν πατέρα που είναι ταυτοχρόνως γιος και παππούς, και τον γιο του, που είναι ταυτοχρόνως πατέρας και εγγονός) γεννήθηκε από τη στιγμή που οι δύο άνδρες άρχισαν να συνειδητοποιούν πως πίσω από τις πολλές τους ομοιότητες κρύβονταν εξίσου πολλές αντιθέσεις. Για τη συγγραφή του "Γονείς και παιδιά" χρειάστηκε να συγκεντρώσουν όση γνώση, όση επαγγελματική εμπειρία και όση ευαισθησία διέθεταν, σε μια προσπάθεια να συνθέσουν ένα βιβλίο-εργαλειοθήκη, γεμάτο με ρήσεις, αντιρρήσεις, παραινέσεις, κριτικές, απόψεις, συμβουλές, ιστορίες θεραπευτηρίου, ταινίες, βιβλία και ανέκδοτα γύρω από αυτόν τον θεμελιώδη δεσμό αίματος.

Το τίμημα

Νικόλ - Άννα Μανιάτη

Εκδότης: Ψυχογίος

Πολλοί πιστεύουν πως το μίσος μέσα σου για κάποιον δεν μπορεί να τον αγγίξει. Κατατρώει μόνο εσένα τον ίδιο! Η Μαργαρίτα όμως το διοχέτευε με ολέ-

θριες ενέργειες. Η μικρή, γλυκιά Μαργαρίτα από τα δώδεκα της χρόνια μεγάλωνε μαθαίνοντας να μισεί τον παιδικό της φίλο και τη μητέρα του, επειδή ο ίδιος ο πατέρας της τροφοδοτούσε την αθώα παιδική ψυχή της με δηλητήριο. Θυσίασε όνειρα, αγάπη και μέλλον για μια απατηλή εκδίκηση, με καταστροφικά αποτελέσματα για την οικογένεια του παιδικού της φίλου.

Όταν μάθει την αλήθεια, είκοσι χρόνια μετά, θα προσπαθήσει με κάθε τρόπο να επανορθώσει για τις τρομερές συνέπειες των πράξεών της εξαιτίας του παράλογου και άδικου συναισθήματος με το οποίο την είχε ποτίσει ο πατέρας της και που κυριαρχούσε μέσα της τόσα χρόνια. Αλλά πρέπει να πληρώσει! Θα αντέξει το τίμημα της εξιλέωσης;

οι **διαδρομές**
στο **internet**

www.haniotika-nea.gr